

NYT FRA BIBLIOTEKSSTYRELSEN

N U M M E R 2 | J U N I 2 0 0 6 | 1 6 . Å R G A N G

| Kulturministeren: Styrk børnebiblioteket | Fra information til viden | Interessentundersøgelse af BS |

Syng den **Sang,**
hvis Tekst er bl
skabt i et
Studiekammer.

Indhold

NYT FRA BIBLIOTEKSSTYRELSEN
Nr. 2 2006 • 16. årgang

Biblioteksstyrelsen
Nyhavn 31 E
1051 København K

Telefon
33 73 33 73
33 73 33 22 (Biblioteksafgiften)

Telefax
33 73 33 72
33 73 33 21 (Biblioteksafgiften)

Internet
E-post: bs@bs.dk
Hjemmeside: www.bs.dk

Redaktion
Jens Thorhauge (ansv.)
Sine Storr (red.)
Joy Amandus Andersen (red. sekr.)

Tove Marie Rosendal
Lone Hansen
Herluf Henneberg Pedersen

Grafisk tilrettelæggelse
Stæhr Reklame & Marketing

Tryk: C.S.Grafisk A/S
Oplag 2.800

ISSN 1604-6048
Elektronisk ISSN 1604-6056

Foto: Nils Lund Pedersen

Redaktionen er afsluttet 8.6.2006

Publikationen kan også hentes på
Biblioteksstyrelsens hjemmeside

Regeringens globaliseringsstrategi	3
Styrk børnebiblioteket	4
Fra information til viden	5
Innovationsprofiler i samarbejde med Huset Mandag Morgen	8
Undersøgelse af bibliotekssektorens tilfredshed med Biblioteksstyrelsen	10
Hvad kan man bruge undersøgelsen til?	11
Læselyst-konferencen 2006. Fokus på fremtidens Læselyst-indsats	12
Nordbib – nordisk e-publiceringsprogram	13
Rettighederne på ret plads	14
Knowledge Exchange initiativet	16
Romanlæseklubben: Og vinderen blev	18
Netbibliotekerne	20
Fælles præsentation af data fra arkiver, biblioteker og museer på internettet	21
Nyt om fagligt rådgivende udvalg	22
Filmlovens bestemmelser om mærkning og udlån af film	24
Nyt indspark til ForbrugerINFOpunkterne	25
Info	27
Internationalt	28
Publikationer	30
Personnyt	31

Kolding Bibliotek

Kolding slog dørene op til sit nye bibliotek i januar i år. Arkitektur, indretning, adfærd og funktionalitet er tænkt som en helhed. Resultatet er et nyt, tidssvarende kultur- og læringsmiljø, som borgere i alle aldre har taget til sig fra dag ét.

Der er god plads med vægt på gode materialer, lys og transparens. Det centrale rum er Torvet, som er borgernes mødested til debat, udstillinger og events. Der er hyggelige oaser med komfortable møbler, eller man kan mødes i caféen. Overalt er det digitale og det fysiske bibliotek tænkt sammen med masser af pc'er, storskærme og hotspot. Der er mulighed for ro og fordybelse i studierum, men også rum til projekt- og gruppearbejde.

Partnerskab er væsentligt i dagligdagen, for eksempel tager firmaet FK-L sig af store dele af materialelogistikken. Fra naboen First Hotels café kan man gå direkte ind i biblioteket med sin cafe latte, eller man kan tage bibliotekets aviser med ind i caféen.

Som ekstra gevinst ved samarbejdet kan brugerne hente bestilt biblioteksmateriale i hotellets reception, og dermed er Kolding i praksis blevet et døgnåbent bibliotek.

Regeringens globaliseringsstrategi

Sidst i april udkom Globaliseringsrådets rapport med 350 konkrete initiativer, der nu skal forhandles med Folketingets partier. Forslagene indebærer med egne ord "omfattende reformer af uddannelse og forskning og markante forbedringer af rammerne for vækst og fornyelse overalt i samfundet". Retningen i rapporten er meget tydelig.

Indsatsområder

Målet med øvelsen fremgår også tydeligt af rapportens titel, *Fremgang, fornyelse og tryghed*. Det drejer sig om at fremtidssikre Danmark som vidensamfund. De 350 initiativer sammenfattes i 14 indsatsområder, hvori uddannelse, fra folkeskole over ungdomsuddannelser til universiteter, fylder mest.

Fra en bibliotekssynsvinkel kan man bemærke sig, at alle 14 indsatsområder indeholder et element af øget videntilførsel. Det betyder, at bibliotekerne har mulighed for at spille en aktiv rolle i strategiens realisering. Så meget desto klarere må dette være, som indsatsområde 14 hedder "Partnerskaber skal understøtte globaliseringsstrategien." Her hedder det i en tekstboks at "Alle – nationale som, regionale og lokale aktører – skal engagere sig i og påtage sig et medansvar for, at globaliseringsstrategien forankres i det danske samfund."

Bibliotekernes rolle

Bibliotekerne optræder ganske vist ikke direkte i strategien. Det kan blandt andet skyldes, at Globaliseringsrådet har ønsket at fastholde fokus på konkrete mål indenfor uddannelse og forskning. En konsekvens af dette forhold er, at bibliotekerne ikke tilføres nye midler, og at de ikke vil indgå i de årlige afrapporteringer, som regeringen har annonceret, den vil udsende, for at sikre at kursen i globaliseringsstrategien holdes. Så meget desto vigtigere er det, at bibliotekerne offensivt markerer sig i forhold til strategien. Biblioteksstyrelsens oplæg til strategi *Fra information til viden* forholder sig direkte til hovedretningen i globaliseringsstrategi-

en, men hvert eneste bibliotek kan se sig selv som en potentiel partner og formulere udspil til initiativer, der understøtter lokale behov og som passer til de kompetencer, det enkelte bibliotek har.

Biblioteket har altid leveret indsigt og viden, der har givet en konkurrencefordel, og det vil fortsat gøre det, men for mange potentielle brugere ved det ikke. Derfor er det ikke blot bibliotekets opgave at skabe ydelser, der matcher de valgte partnere og brugeres behov, men også at skabe synlighed og bevidsthed om det.

Udfordringen

Hvis bibliotekerne skal lykkes med at bidrage til globaliseringsstrategiens succes, er den opgave, der er mest påtrængende, at afklare, hvordan vi – med læring i fokus – får det enkelte bibliotek placeret strategisk optimalt i forhold til at understøtte de aktører, der, i Globaliseringsrådets optik, er de primære. Dernæst trænger branding sig på som et problem: Hvordan brander vi biblioteket, så det fremstår entydigt og for flere, som det det er: En uundværlig partner.

Hertil kommer, at en stærk ambition for bibliotekerne i et område kunne være at adressere en bred vifte af globaliseringsstrategiens indsatsområder. Det ville kræve samarbejde og koordinering, som bibliotekerne mange gange har bevist, at de mestrer.

Gennemgå rapporten med synsvinklen: Hvad kan vi bidrage med i forhold til de enkelte problemstillinger? Vil vi? Nyttet det?

Svaret bør være JA.

Styrk børnebiblioteket

Internetfiltre skal skabe trygge rammer om børns ophold på biblioteket

Biblioteket er et af de allerbedste tilbud, vi har til børn. På bibliotekerne kan børnene stifte bekendtskab med bøgernes magiske verden og grundlægge et livslangt kærlighedsforhold til litteraturen. Det er utrolig vigtigt, at børnebiblioteket også i fremtiden er et entydigt positivt rum, hvor der aktivt tages hånd om at forstyrrende og negative elementer, som internettets pornografi er et eksempel på. Derfor lancerer jeg nu i tæt samarbejde med Biblioteksstyrelsen et tilbud til bibliotekerne om, at de kan få installeret internet-filtre for at skabe trygge rammer om børns brug af bibliotekernes computere.

Børn i medieverdenen

Det er helt afgørende for mig at sikre, at børn kan gå sikkert på nettet via bibliotekets pc'er. På landets folkebiblioteker skal børn kunne agere frit i et sikkert miljø fri for pornografisk materiale. For mig er det vigtigt, at forældre trygt kan sende deres børn på biblioteket.

Børn kommunikerer og agerer i dag via internettet. Dermed har de let adgang også til materiale, som vi ikke ønsker, de har adgang til, bl.a. pornografi. De er opvokset i en digital tidsalder, og de logger på i hjemmet, i skolen, i fritidsklubber etc. Biblioteket er med andre ord kun ét blandt mange fora, hvor børn har adgang til nettet. Det er således et fælles ansvar at sikre de bedste rammer for en tryk og sikker færden på nettet, uanset fra hvilket rum børn benytter sig af de mange digitale tilbud.

Som kulturminister er bibliotekerne overordnet mit ansvar, og jeg mener, at biblioteket som kultur- og læringsinstitu-

tion skal gå forrest, når det handler om etik og sikkerhed i det offentlige rum. Det er også et spørgsmål om signalværdi. Jeg håber, at kommunerne, der har det lokale ansvar for bibliotekerne, er enige med mig i denne sag. Det er indlysende, at vi ikke kan fjerne pornografien fra internettet, men vi kan tage nogle ganske enkle skridt, der effektivt begrænser adgangen. De biblioteker, der allerede har internetfiltre, er glade for dem. De betyder noget i praksis, i dagligdagen. Og de sender et tydeligt signal om, at vi ikke vil have, at der surfes på pornosites i børnebiblioteket.

Jeg tror, at alle landets børnebiblioteker forholder sig til det forhold, at internettet indeholder meget skidt, som ingen bibliotekar aktivt ville vælge som et tilbud til børn. Mange biblioteker har derfor bestemmelser om brug af internettet i deres reglement. Og det er udbredt god praksis, at computere opstilles således i

rummet, at skærmene kan ses af både publikum og personale. Internetfiltre kan ikke alene løse problemet. Filtre kan omgås, og ikke alt kan fanges. Det er derfor fortsat vigtigt, at de enkelte biblioteker har en klar, etisk holdning og en kommunikeret politik på området, som der følges op på. Men internetfiltre er et stort skridt på vejen, som altså bør følges af et fokus på initiativer såsom oplysning, vejledning, kampagner, etiske råd m.v. Sådanne parallelinitiativer vil kunne understøtte en mere sikker benyttelse af internettet.

Medierådet for børn og unge har i dette forår eksempelvis afholdt en konference for sikkert internet. Biblioteker rundt omkring i landet kan med fordel indgå i samarbejde med netop Medierådet for børn og unge eller andre relevante aktører, for at sætte større fokus på børns beskyttelse på nettet. Det er også den vej, vi skal gå.

Filtrering er ikke censur

Nogle vil måske mene at brug af internetfiltre er et udtryk for indførelse af censur. Det er jeg uenig i. Det drejer sig ikke om ytrings- og informationsfrihed, men om at det ikke er bibliotekets hverv at anvende skattemidler til at stille pornografisk materiale til rådighed i børnebiblioteket. Filtrering er materialevalg – gennem fravalg!

Det er mit og bibliotekernes ansvar at sikre børn trygge rammer, når de surfer på internettet via bibliotekets computere. Det er bevæggrunden for mit tilbud om internetfiltre til samtlige landets folkebiblioteker. Jeg håber, I vil tage imod tilbuddet i den konstruktive ånd, som det er givet.

Sådan får biblioteket et internetfilter

Biblioteksstyrelsen har indgået en rammeaftale med Atea Danmark A/S vedr. tilbud til samtlige landets folkebiblioteker om gratis internetfiltre i børnebiblioteket. I samråd med Kulturministeriet og Danmarks Biblioteksskole er hardwareproduktet SonicWALL Content Security Manager 2100 (CSM 2100) valgt som løsningsmodel. Tilbuddet omfatter licens og installation, mens bibliotekerne selv skal finansiere supportering samt de efterfølgende, årlige driftsomkostninger.

Hvad angår tilmelding, implementering og support, er projektstyringen af praktiske grunde overgivet til Atea. Af hensyn til planlægningen vil tilmeldingen foregå via flere tilmeldingsrunder. Afhængigt af antal tilmeldte biblioteksvæsener vil tilbudspakken eventuelt blive reduceret ved senere tilmeldingsrunder, således at medfinansiering f.eks. i forhold til installation vil kunne komme på tale.

Den første tilmeldingsrunde vil løbe fra 1. juni 2006 til og med 30. juni 2006.

Tilmelding sker direkte til Atea, ved at de biblioteker, der ønsker at gøre brug af tilbuddet, returnerer den tilmeldingsblanket, som de har fået tilsendt primo juni 2006. Herefter vil Atea foretage de nødvendige tekniske justeringer, således at produktet er klar til installation i de lokale netværk. Bekræftelses- og leverancebreve vil blive udsendt primo august 2006, hvorefter installering påbegyndes.

For at sikre bedst mulig information og beslutningsgrundlag for bibliotekerne vil der inden sidste tilmeldingsfrist blive arrangeret et orienteringsmøde om proces, finansiering og funktionalitet.

Ved spørgsmål kontakt venligst Betina Hahn, Atea Danmark A/S (direkte tlf.: 72301607 mail: betina.hahn@atea.com) eller Brit Borum Madsen, Biblioteksstyrelsen (direkte tlf.: 33733359, mail: bbm@bs.dk).

Der henvises i øvrigt til www.bs.dk.

Fra information til viden

Status på Biblioteksstyrelsens strategiarbejde

Biblioteksstyrelsen har i de seneste måneder præsenteret strategioplægget *Fra information til viden* i flere forskellige møde- og konferencsammenhænge og også modtaget en række både skriftlige og mundtlige kommentarer til oplægget.

Der tegner sig nu et klart mønster i biblioteksverdenens holdning til oplægget: Der er en meget klar tilslutning til analysen og hovedretningen i de forslag, der stilles, og dermed også til den udviklingsvision, der skal være drivkraft for bibliotekernes udviklingsarbejde i de kommende år. Bibliotekerne skal arbejde på at integrere adgangen til elektroniske informationsstrukturer i brugernes daglige livssituation, og de skal understøtte udnyttelsen af information til viden. De væsentligste mål kan sammenfattes i: Konsolidering af en national infrastruktur med nationale e-tjenester, udvikling af forskningsbibliotekernes e-tjenester og udvikling af folkebibliotekerne som programsatte kultur-, lærings- og mødesteder.

Tre kritikpunkter

De kritiske kommentarer til oplægget kredser om tre forhold: Bibliotekernes rolle som kulturformidlere, for svag placering af uddannelsesbibliotekerne og endelig netbibliotekernes og fagportalerens fremtid.

Biblioteksstyrelsen har bevidst været tilbageholdende med at definere folkebibliotekernes kulturformidlende rolle, fordi det er en kommunal opgave. På Bibliotekslederforeningens årsmøde gav jeg imidlertid et oplæg om, hvordan denne opgave kunne tænkes konkretiseret med eksempler fra bibliotekernes dagligdag: Livslang lærings-tænkning, integrationsarbejde, læselyst-tiltag, it-kurser, romanlæseklubber, udstillinger etc. Vi vil i den skrevne strategi stræbe mod en balance, hvor vi opstiller konkrete mål for det kulturformidlende arbejde, men vi vil fastholde, at den lokale tilgang må være central på dette område.

Den kritik, der er rejst om uddannelsesbibliotekerne, tager vi uden videre til os. Med den udvikling, der foregår på bl.a. CVU-området med sammenlægninger af uddannelsesinstitutioner og deres biblioteker, og med uddannelsesbibliotekernes indtræden i Danmarks Elektroniske Fag- og Forskningsbibliotek, er der skabt et grundlag for et tættere samarbejde mellem uddannelsesbiblioteker og den øvrige biblioteksverden. Det vil blive tænkt ind i strategien.

I forhold til netbibliotekerne er der interesserter, der problematiserer den model, Biblioteksstyrelsen foreslår, hvor netbibliotekerne samles på én platform med en fælles udviklings- og driftsafviklingsstrategi. Adskillelsen af det tekniske og det indholdsmæssige svækker udviklingsmulighederne, hævdes det. Da det trænger sig på med at finde en model for netbibliotekerne, er det et område, hvor Biblioteksstyrelsen allerede har ageret, idet vi har bedt konsulentfirmaet PLUSS Leadership om at udarbejde et oplæg med scenarier for en fremtidig organisationsmodel. I maj er der afholdt visionsseminar for en række interesserter på grundlag af deres oplæg.

Hvad sker der nu?

Biblioteksstyrelsen betragter debatfasen som udløbet, og vi vil tilrette strategioplægget og i juni fremlægge det i færdig form. Samtidig har vi fremstillet en kortere præsentationstekst, der blandt andet skal bruges til uddeling på Danmarks Biblioteksforenings årsmøde i juni. Næste skridt, der påbegyndes henover sommeren, er iværksættelse af udarbejdelse af handlingsplaner.

Innovationsprofiler i samarbejde med Huset Mandag Morgen

Biblioteksstyrelsens strategi
Fra information til viden
lægger op til at positionere danske biblioteker som innovationspartnere i Danmarks udvikling mod et vidensamfund. Det forudsætter imidlertid, at bibliotekerne selv er innovative.

Som en opfølgning på strategien har Biblioteksstyrelsen i samarbejde med Huset Mandag Morgen gennemført et projekt med det formål at analysere innovationstilstanden i danske biblioteker. Kan organisatoriske styrker og svagheder afdækkes, vil det give et godt grundlag for strategiske tiltag i den fremtidige udvikling.

Deltagere

Biblioteksstyrelsen har i samarbejde med Huset Mandag Morgen inviteret 12 biblioteker til at deltage i projektet.

Bibliotekerne repræsenterer forskellige typer (folke-/fag- og forskningsbiblioteker), forskellige størrelse (store/små) og er geografisk spredt på storbyer og provins.

De 12 biblioteker er:

- Fredericia Bibliotek
- Frederikshavn Bibliotek
- Gentofte Bibliotekerne
- Silkeborg Bibliotek
- Solrød Bibliotek
- Århus Kommunes Biblioteker
- Det Administrative Bibliotek
- CVU Nordjyllands Bibliotek

- CVU Vests Bibliotek
- Danmarks Veterinær og Jordbrugs Bibliotek
- Handelshøjskolens Bibliotek, Århus
- Ålborg Universitetsbibliotek.

Analysemodellen

Innovationsanalysen bygger på en model for innovationsledelse udviklet af Huset Mandag Morgen i samarbejde med Center for Ledelse og andre partnere. Såvel danske private virksomheder som offentlige organisationer har bidraget til modelarbejdet med praktisk indsigt, ligesom en række af Europas førende eksperter i innovationsledelse har bidraget med forskningsmæssig indsigt. Modellen er kendt fra *Innovation Cup* (se faktaboks) blandt private og offentlige virksomheder.

De 12 biblioteker har deltaget med besvarelse af et omfattende spørgeskema, som derefter er analyseret af Huset Mandag Morgen. Hvert enkelt bibliotek har derefter modtaget sin innovationsprofil, mens det samlede billede er beskrevet i rapporten *Det innovative bibliotek*. Herefter har projektparterne afholdt en workshop, hvor rapportens resultater er blevet diskuteret.

Det samlede billede af innovationskraften i danske biblioteker

Analysen viser grundlæggende, at der er stor forskel på, hvor stærke innovationskompetencer biblioteker har. Det mest innovative bibliotek ligger på niveau med deltagerne i *Innovation Cup 2006*. Sammenlignet med de offentlige institutioner alene ligger de mest innovative biblioteker endda helt i front med vinderne af den offentlige kategori.

Trods de store forskelle mellem bibliotekerne på innovationskraften, viser analysen, at det i høj grad er på de samme områder, bibliotekerne har deres henholdsvis stærke og svage sider.

Bibliotekernes styrker og svagheder

Overordnet viser analysen, at bibliotekerne er gode til at inddrage brugerne (dog mindre gode til at inddrage potentielle brugere). Til bibliotekernes styrker hører også, at de er gode til at indarbejde den ny teknologi i deres strategiske arbejde med innovation. Her er bibliotekerne tydeligvis bedre end andre offentlige institutioner. Til bibliotekernes svagheder hører kompetencer til projektlejning og videndelingen bibliotekerne imellem. Det sidste kan undre, idet bibliotekernes fælles interesser må antages at vægte højere end konkurrencekravet.

Sammenlignes bibliotekstyperne i undersøgelsen, ses det, at folkebibliotekerne har større innovationskraft end fag- og forskningsbiblioteker, mens der ikke er væsentlig forskel på biblioteker i storbyer og i provinsen.

Fortsat proces ...

Næste skridt efter workshoppen den 8. maj er færdiggørelsen af rapporten *Det innovative bibliotek*. Så snart den foreligger, bliver den offentliggjort på Biblioteksstyrelsens hjemmeside.

Diskussionen på workshoppen mellem projektparterne og de deltagende biblioteker havde til formål at justere rapporten. Derudover blev den fremtidige anvendelse af arbejdet med innovationsprofiler og innovationsledelse i bibliotekerne drøftet. Holdningen er, at arbejdet

med en innovationsprofil er et nyttigt læringsredskab og udgangspunkt for justeringer i det enkelte bibliotek, og at det er et godt udgangspunkt for samlede strategiske indsatser i sektoren.

Konference i efteråret

Biblioteksstyrelsen vil følge rapporten op med en konference til efteråret; konferencen vil være åben for alle biblioteker. Følg med på Biblioteksstyrelsens hjemmeside for annoncering af tid og sted.

Huset Mandag Morgen

Nyhedernes Tænk tank Huset Mandag Morgen er Danmarks største uafhængige tænketank. Huset rummer to dele: *Ugebrevet Mandag Morgen* og Strategisk Forum. Strategisk Forum fungerer som sekretariat for Innovationsrådet, der som en af sine aktiviteter har *Innovation Cup*, en konkurrence blandt private og offentlige virksomheder i nytænkning.

Biblioteksstyrelsens projektsamarbejde med Mandag Morgen er blevet til efter forslag fra redaktør Mikael Lindholm, der indtil 1. maj har stået for *Innovation Cup* og som holdt foredrag på Biblioteksledermødet i november om innovation. I den forbindelse blev Mikael Lindholm bekendt med Biblioteksstyrelsens strategiplæg.

Undersøgelse af bibliotekssektorens tilfredshed med Biblioteksstyrelsen

For at afdække bibliotekssektorens tilfredshed med Biblioteksstyrelsen fik alle biblioteksledere og tilfældigt udvalgte medarbejdere på folke- og forskningsbibliotekerne tilsendt et spørgeskema.

I alt 436 spørgeskemaer blev sendt ud, og 63 % valgte at svare. Primo 2006 forelå konsulentfirmaets rapport, der viser en stor overordnet tilfredshed, men også punkter, hvor Styrelsen kan forbedre sig.

På spørgsmålet "Hvor tilfreds er du alt i alt med Biblioteksstyrelsen?" svarede 89 %, at de er tilfredse eller meget tilfredse. Kun 4 % svarede, at de er utilfredse eller meget utilfredse. Rapporten viser desuden et højt kendskab til Styrelsens områder og en høj tilfredshed med blandt andet bibliotek.dk, kørselsordningen, biblioteksledermødet, publikationer og medarbejdernes service og rådgivning.

Udover at rapporten afdækker sektorens tilfredshed med Styrelsen på nuværende tidspunkt, kan rapporten også bruges fremadrettet. I rapporten kan der søges indikationer på hvilke initiativer, der kan tages for at fastholde en høj tilfredshed inden for de områder, hvor tilfredsheden

på nuværende tidspunkt er høj. Der kan ligeledes søges indikationer på hvilke initiativer, der kan tages for at opnå en øget tilfredshed inden for de områder, hvor tilfredsheden på nuværende tidspunkt kan øges. Mange har udover at besvare spørgsmålene også givet gode, konstruktive kommentarer. Sammenholdes besvarelser og kommentarer kan flere ting udledes.

Overordnet er meget få utilfredse eller meget utilfredse med kvaliteten af Styrelsens arbejde. Der er stor tilfredshed med informationen fra Styrelsen, herunder publikationer og biblioteksledermødet. Mange er glade for, at meget materiale og information tilgængeliggøres elektronisk via hjemmesiden www.bs.dk samt muligheden for at tilmelde sig nyhedsservicen. Samtidig ses www.bs.dk som en meget vigtig informationskilde fra Styrelsen. Der udtrykkes dog problemstillinger dels af teknisk og dels af formidlingsmæssig karakter, idet mange har svært ved at navigere på hjemmesiden og finde det, de leder efter. Endvidere kritiseres nyhedsservicen for at samme nyhed udsendes flere gange.

Hjemmesiden www.deff.dk har ikke ligesom www.bs.dk en meget høj andel, der angiver, at de er tilfredse. Det skyldes formentlig primært, at folkebibliotekerne ikke benytter denne hjemmeside, hvilket kan forklare, at 31 % har angivet, at de hverken er tilfredse eller utilfredse med deff.dk.

Der er delte meninger om biblioteksstatistikken. En del er positive overfor de forandringer området har gennemgået i lø-

bet af det seneste år, og statistikværktøjet SBS får meget ros. Andre er derimod negative overfor forandringerne vedrørende den trykte publikation.

Mange finder Styrelsens personale venligt og imødekommende, og kvalifikationer og kvaliteten af rådgivningen findes tilfredsstillende. Særligt sidstnævnte ses at være vigtigt for interessenterne.

En høj andel mener, at Styrelsen gør en god indsats med hensyn til udvikling af sektoren generelt, og det angives som den vigtigste prioritet fremover.

Der udtrykkes et ønske om, at Styrelsen bliver mere synlig og kommer mere ud i landet og besøger bibliotekerne. Der er endvidere et ønske om, at Styrelsen profilerer bibliotekerne mere aktivt i offentligheden.

Mange andre områder end de her nævnte er omtalt i rapporten, og i den tilhørende bilagsrapport kan alle besvarelser samt kommentarer hertil læses. Både rapporten og den tilhørende bilagsrapport kan ses på hjemmesiden www.bs.dk

Jens Thorhauge

Hvad kan man bruge undersøgelsen til?

Svaret på overskriftens spørgsmål er naturligvis:

Til at blive bedre. Og det vil vi bestræbe os på.

En grundig interessentundersøgelse lægger beslag på mange menneskers tid. Derfor skal man have gode grunde til at sætte den i værk. Den undersøgelse, Biblioteksstyrelsen gennemførte lige før årsskiftet, var den første siden 1997. Begrundelsen for at gennemføre undersøgelsen er, at den Styrelse, vi har i dag, er en ganske anden institution, end den der blev undersøgt i 1997. Ikke alene anbefalede den sidste undersøgelse en række ændringer, som alle er fuldt realiserede, men især gælder det, at den biblioteksverden, som Styrelsen agerer i, er grundlæggende forandret.

Den nye undersøgelse er særdeles positiv for BS. En generel tilfredshedsprocent på 89 % er høj for en myndighed. Vores mål var faktisk kun 75 %. Så hovedkonklusionen er klart, at Biblioteksstyrelsen ifølge interessenterne er på rette spor, gør de rette ting på en rigtig måde.

Mange gode kommentarer

Det nydelige helhedsbillede skal imidlertid ikke skygge for, at undersøgelsen også rummer kritiske kommentarer. Det forhold, at så mange respondenter har givet sig tid til at skrive kommentarer og give konstruktiv kritik, er af uvurderlig betydning for os. Det betyder nemlig, at vi har noget at arbejde med i vores organisation. Der er mange ting, vi kan gøre for at blive bedre.

Som det fremgår af Julie Kihls artikel om undersøgelsen, er det mest markante kritikpunkt, at det er vanskeligt at navigere på BS' hjemmeside. Det vidste vi godt og havde faktisk iværksat en analyse af, hvordan en forbedret udgave kan se ud. Vi vidste derimod ikke, at den elektroniske nyhedsservice ikke fungerede optimalt. Kritikken er, at mange nyheder mangler klare overskrifter, at nyhederne sendes to gange eller på anden måde overlapper, og at sorteringen af nyhedsmails ikke altid virker.

Vi vidste heller ikke så klart som nu, at især mange små biblioteker ønsker meget mere styrelse, ja faktisk ønsker mange hjælp til at klare problemer i dagligdagen, som vi simpelthen må erkende, at vi ikke kan magte og heller ikke er sat i verden for at løse.

Men der er en klar tendens til, at bibliotekerne i mange situationer ser mod Biblioteksstyrelsen. "Udsend flere hurtige og korte meldinger" lyder en typisk kommentar. Der er også andre forslag af typen: Opret en 'tip en ven-facilitet' på hjemmesiden, kørs en kampagne for forskellige effektiviseringstiltag.

Der er mange roser til personalet, men også efterlysninger af klarere personaleprofiler, og der er ønsker om at have fast kontaktperson i Styrelsen. Endelig er der et ønske om, at Styrelsen kommer mere ud i bibliotekerne og fokuserer mere på små bibliotekers problemer. Og så er der et klart ønske om, at Biblioteksstyrelsen profilerer bibliotekerne.

Hvad vil vi gøre?

Vi tager først og fremmest både roser og kritik til os. Også de mange indbyrdes

modstridende meldinger kan man få forstand af. Hjemmesiden og nyhedsservicen bliver der taget hånd om. Vores kommunikationsstrategi er under overvejelse: Det er relevante ønsker, at vi kommer mere ud i bibliotekerne, og at vi fokuserer mere på at informere offentligheden. Bibliotek.dk kampagnens succes understreger dette. Vi kommer gerne ud, og vi tager også gerne imod invitationer til regionale møder.

Så tak til alle respondenter for indsatsen, vi vil gøre vores bedste for at lytte til Jer.

Læselyst-konferencen 2006

Fokus på fremtidens Læselyst-indsats

Årets *Læselyst*-konference handlede dels om fremtiden og eksempler på succesfulde *Læselyst*-projekter, der kan inspirere mange andre fremover – dels om de nye indsatsområder, alle interesserede projekt-magere kan søge midler til i efteråret 2006.

“Til august udmelder vi hvilke indsatsområder og fyrtårne, vi vil uddele projektstøtte til i 2007. Lige nu er vi meget optaget af at få udviklet nye metoder til at forankre de mange vellykkede *Læselyst*-projekter og få dem til at brede sig som inspirerende ringe i vandet. Blandt andet ved at vi lader forskere – med deres skarpe blik – vurdere, hvordan vi bedst kan udvikle de erfaringer, vi har indhøstet indtil nu,” orienterede professor Anne-Marie Mai fra *Læselyst*-kampagnens styregruppe.

“I 2007 vil vi også arbejde på at fremtids-sikre *Læselyst*-udviklingsarbejdet på længere sigt. F.eks. med en permanent bevilling til en særlig pulje penge, man kan søge, hvis man har en idé til et nyt *Læselyst*-projekt,” supplerede Biblioteksstyrelsens direktør, Jens Thorhauge.

Styrk både lysten til og muligheden for at læse

På konferencen fremlagde undervisningsminister Bertel Haarder (V) også sine og kulturminister Brian Mikkelsens (K) planer om at trække på erfaringerne fra *Læselyst* i arbejdet med at realisere

den kommende nationale læsehandlingsplan.

“Men husk, at lysten skal drive værket,” pointerede kulturministeren og understregede, at den individuelle lyst til at læse skal bringes i spil, hvis man skal udvikle sig til en kompetent læser:

“Skolens læseundervisning er uhyre vigtig, men en rigtig god læser bliver man ikke, hvis man kun læser det, man præsenteres for i skolen – man bliver først en sikker læser, når man simpelthen ikke kan lade være med at læse. Og en sikker læser skal man være i dag, hvis man skal honorere videnssamfundets krav om livslang læring. Derfor er det vigtigt, at børnehaver, fritidstilbud, skoler, biblioteker og forældre arbejder sammen om ikke bare at lære børn at læse, men også om at inspirere dem til at læse af lyst.”

Lysten og evnen går hånd i hånd

Hos nogle børn kommer lysten før evnen, hos andre kommer evnen før lysten, men ligesom i diskussionen om hvorvidt hønen eller ægget kom først, kan begge indgange føre til samme mål, hvis de bringes i spil med hinanden så tidligt som muligt i børns liv – nemlig til en livslang, personligt udviklende og dybt berigende læselyst, var pointen i undervisningsminister Bertel Haarders indlæg:

“Undervisningsministeriet er med i *Læselyst*-kampagnen, fordi det at kunne læse er en helt afgørende forudsætning for at klare sig godt senere i livet.”

Imidlertid går hver 5. elev i dag ud af skolen som så svage læsere, at de ikke kan klare en ungdomsuddannelse:

“Dårlige læsefærdigheder er måske det største sociale problem, vi har i Danmark

i dag. Det kan vi ikke leve med, når det at være en god læser er en afgørende kompetence i samfundet!”

Giv børn rum til frivillig læsning i børnehaven og skolen

“Der er en bred vifte af begrundelser for at deltage i *Læselyst* – fra det konkrete, sociale problem med hver 5. unge, der ikke læser godt nok, til den basale psykologiske menneskelige udvikling, læsning kan initiere,” konkluderede Jens Thorhauge.

“Den centrale pointe i dag er, at hvis man ikke bliver en god læser, afskærer man sig fra nogle fundamentale muligheder for udvikling i sit liv. Biblioteket arbejder traditionelt ud fra en holdning om, at en god læser bliver man aldrig, hvis man kun læser skolens pensum – men samtidig er det jo helt indlysende, at det afgørende arbejde for at forberede og styrke børns læselyst skal finde sted i de institutioner, hvor børn tilbringer størstedelen af deres tid. Og det kan ske på mange måder: *Læselyst*-kampagnens børnehavebiblioteksprojekter har f.eks. i høj grad skærpet børn og forældres lyst til at læse bøger. Og andre *Læselyst*-projekter har samme potentiale til at påvirke undervisningen i skolen i en retning, der styrker elevernes lyst til at læse, uden at vi går på kompromis med vores grundholdning om, at lysten skal drive værket,” sluttede Biblioteksstyrelsens direktør.

Læselyst-kampagnens indsatsområder i 2007 bliver offentliggjort i august 2006 på www.bs.dk. Ansøgningsfristen for at få støtte til et projekt indenfor indsatsområderne er 15/11-2006.

Hanne Marie Kværndrup

Nordbib – nordisk e-publiceringsprogram

For to år siden lukkede Nordinfo efter flere end 25 års virke. Nordisk Ministerråd bad da Noron-gruppen om at stå for udarbejdelsen af forslag til et afløsende program. Gennem to år har forhandlingerne kørt, og nu er det sket – kontrakten for Nordbib-programmet er underskrevet mellem Nordforsk på vegne af Nordisk Ministerråd og Biblioteksstyrelsen, som har fået ansvaret for programmets udførelse.

“Nordbib-programmets overordnede formål er gennem forskning og udvikling at skabe en fælles nordisk holdning til Open Access og forskningsformidling gennem videndeling om policy og strategier. Nordbib-programmet vil styrke de digitale forskningsbibliotekers samarbejde på nordisk plan om udvikling af infrastruktur, standarder og tekniske løsninger som understøtter den nordiske og europæiske forskningsinfrastruktur. Nordbib-programmet vil styrke udviklingen af spillet mellem de forskellige aktører og deres roller i forskningskommunikationen.”

Det digitale universitet med e-research, e-læring og paradigmeskift i læring ska-

ber behov for optimal adgang til digitalt indhold. Det stiller krav til tidssvarende digitale forskningsbiblioteker, som er i stand til at stille elektroniske services til rådighed uafhængigt af tid og sted, f.eks. 24/7, fjernadgang og på tværs af institutions- som landegrænser. Udviklingen af den digitale service inklusive adgang til digitalt indhold forudsætter et tæt samarbejde og en tidssvarende teknisk infrastruktur mellem forskningsinstitutioner, universiteter, uddannelsesinstitutioner og forskningsbiblioteker. Paradigmeskiftet sker for øjeblikket på globalt plan, så udviklingsbehovene er derfor de samme, men udviklingstakten er forskellig. Set i et globalt perspektiv vil Nordbib-programmet for e-publicering styrke forskningskommunikationen i de nordiske lande, ligesom udviklingsprogrammet vil kunne involvere udviklingen i de Baltiske lande.

Udviklingen af de nævnte aktiviteter sker allerede i dag lokalt og regionalt i de enkelte lande til dels koordineret på nationalt niveau i forbindelse med de nationale digitale udviklingsprojekter så som f.eks. DEFF (Danmarks Elektroniske Fag- og Forskningsbibliotek), FinElib, BIBSAM og Norsk Digitalt Bibliotek. Disse nordiske biblioteksprojekter arbejder i dag sammen gennem uformelle kanaler og videndelingfora. Gennem dette uformelle samarbejde har der alligevel vist sig et markant behov for en mere formel mulighed for nordisk samarbejde, som kan styrke udvikling og sikre optimal nytteværdi af allerede eksisterende kompetencer og tekniske løsninger. Behovet for koordinering og udvikling af fælles strategi, politikker og standarder er stort

for at undgå ressourcspild og langsommere udviklingsforløb. Tilsvarende er det væsentligt at få etableret et nordisk program som Nordbib, der kan styrke spillet på tværs af grænser i de nordiske og de baltiske lande såvel som på europæisk plan. Programmet vil desuden medvirke til at styrke samarbejdet mellem digitale forskningsbiblioteker og digitale universiteter og forskningsinstitutioner, så den fælles forskningskommunikation kan vokse og styrkes på nordisk og europæisk plan.

Nordbib-programmet vil, for at kunne realisere disse målsætninger, fungere som et videndelingprogram og omfatte fælles nordiske initiativer omkring produktion af digitalt videnskabeligt indhold og publicering af nordiske videnskabelige tidsskrifter samt udviklings-samarbejder med forlag og videnskabelige selskaber om migrering til e-publicering.

Nordbib-programmet er organiseret med en programstyregruppe med repræsentanter fra Noron og Nordforsk og af program manageren, biblioteks konsulent Hanne Marie Kværndrup, Biblioteksstyrelsen, som varetager sekretariatsfunktioner og koordinerer Nordbibs aktiviteter.

De kommende måneder vil program manageren og en programgruppe af nordiske eksperter udarbejde programmet i detaljer dvs. succeskriterier, fokusområder og resultatmål samt procedurer og betingelser for tilskudsbevillinger.

Rettighederne på ret plads

DTUs politik for videnskabelig publicering

Med Universitetslovens ikrafttræden i juli 2003 fik de danske universiteter en meget eksplicit forpligtelse til at fremme forskning til det omgivende samfund. Denne forpligtelse er således meget fremtrædende i lovens § 2, der beskriver universiteternes formål.

Siden da har flere universiteter, oftest under ledelse af universitetsbiblioteket, taget initiativ til at opbygge institutionelle arkiver med egne forskningsresultater og udforme en politik for publicering. Forudsætningen for at kunne stille forskningsresultater vederlagsfrit til rådighed for offentligheden er naturligvis, at man ikke har overdraget eksklusive publiceringsrettigheder til kommercielle forlag.

Spørgsmålene i forbindelse med adgang til disse institutionelle arkiver er interessante også for andre biblioteker, fordi arkiverne på sigt vil udgøre en væsentlig informationskilde. Det vil naturligvis i endnu højere grad være tilfældet i det omfang arkiverne kommer til at rumme læringsobjekter.

Danmarks Tekniske Universitet (DTU) er blandt de universiteter, der er længst fremme på området i etablering af både teknisk infrastruktur og implementering af publiceringspolitik. I det følgende beskriver Anette Winkel-Schwarz initiativerne på DTU.

Det var udmeldingen fra det britiske underhus i eftersommeren 2004, om at bryde den århundredelange tradition for forskernes afgivelse af copyright til de kommercielle forlag¹, der for alvor satte processen omkring åbne arkiver i gang på DTU. Samtidig var der internationalt opnået en opblødning af de kommercielle forlags holdning til parallel arkivering/publicering på institutionernes websites.² Med ORBIT – DTUs forskningsdatabase og digitale publikationsarkiv – som værktøj og en formaliseret publiceringsstrategi som ramme, kunne DTU tage skridtet i retning af en institutionel standard for videnskabelig publicering.

Dette skete på basis af et strategisk oplæg til DTUs direktion med en indstilling om, at der skulle udarbejdes en publikationspolitik, der kunne lægges op på DTUs hjemmeside med et link til en standardkontrakt, som kan bruges i forbindelse med forskernes kontraktforhandling med de kommercielle forlag. Her kunne DTU trække på arbejdet fra UBVA, ACs Udvalg til Beskyttelse af Videnskabeligt Arbejde.³

Udgangspunktet var, at det beskyttelsesværdige hensyn fra universitets side er formidling af viden, hvilket i strategien blev beskrevet således: "Dette varetages netop gennem at sikre retten til at offentliggøre forskningsartikler gennem den elektroniske videndatabase, ORBIT, som er en ikke-kommerciel database. Alle kan således få stillet artiklerne til rådighed vederlagsfrit."

Det har ikke været DTUs ønske at ændre forudsætningerne for den forsknings-

mæssige meriteringspraksis: "Langt hovedparten af forskerne får ikke noget økonomisk ud af at overdrage deres rettigheder til forlagene. Det handler som regel alene om at få offentliggjort sin artikel i et anerkendt videnskabeligt tidskrift med heraf følgende kreditering. Dette er en helt forståelig og anerkendt praksis, som ikke bør ændres ved DTUs publiceringsstrategi. Det eneste, der bør ændres, er på hvilke vilkår, man overdrager sin ret."

I november 2005 godkendtes selve politikken "Politik for DTUs arkivering og publicering af DTU-forfatteres værker", hvori formålet beskrives således:

"På grundlag af gældende lov, DTUs vedtægt og DTUs strategiplaner og forskningspolitik, skal denne politik sikre DTU retten til at give åben adgang til DTUs forskningsresultater gennem elektronisk publicering i ORBIT (åbent, digitalt arkiv), herunder åben adgang for egne forskere til at anvende det publicerede materiale i undervisning og formidling. Kun i undtagelsestilfælde kan DTU-forskere afgive eksklusiv ret til forlag efter godkendelse hos institutlederen. Denne politik betyder sikring af en af DTUs vigtigste opgaver: Formidling af viden."

Politikken omfatter herudover ganske konkrete retningslinier, der henstilles anvendt, når forskere indgår kontrakter med videnskabelige selskaber og forlag om publicering af videnskabelige artikler og andre publikationer. Forskeren skal således bevare retten til:

1) At give DTU en ikke-eksklusiv, ikke-kommerciel licens til elektronisk at

offentliggøre hans/hendes videnskabelige publikationer via ORBIT

2) At kunne eksemplarfremstille publikationerne til brug for forskere og studerende

3) At forskeren selv får en ikke-eksklusiv, ikke-kommerciel licens til elektronisk at offentliggøre artiklen via instituttets/projektets hjemmeside.

Implementeringen af politikken har været mindre problematisk end forventet. Som på de fleste andre universiteter har der hos forskerne været meget lidt lyst til at stille krav til forlagene, som kunne besværliggøre publicering i prestige-tidskrifter. Den positive udvikling skyldes nok en kombination af voksende opmærksomhed på vigtigheden af at bevare retten til at udnytte dokumentationen af egne forskningsresultater frit, og at tiden har arbejdet for sagen – også i relation til forlagenes øgede forhandlingsvillighed.

¹ House of Commons/Science and Technology Committee: *Scientific Publications: Free for all?* (2004)

² Det britiske Sherpa/Romeo projekt vedligeholder en database over forlagenes politik. Langt de fleste forlag tillader en form for parallelpublicering. Se <http://www.sherpa.ac.uk/guidance/submission.html>

³ Se <http://www.ac.dk/375> og <http://www.ac.dk/files/pdf/Publicering.pdf>

Knowledge Exchange initiativet

I sommeren 2005 underskrev fire europæiske organisationer en fælles aftale om at etablere det tværnationale samarbejdsinitiativ Knowledge Exchange. En af partnerne er Danmarks Elektroniske Fag- og Forskningsbibliotek (DEFF) under Biblioteksstyrelsen – de tre andre er Deutsche Forschungsgemeinschaft (DFG) i Tyskland, Joint Information Systems Committee (JISC) i UK og SURF Foundation (SURF) i Holland.

Arbejdet i Knowledge Exchange handler grundlæggende om at udvikle et tættere samarbejde mellem partnerorganisationerne, der alle er kendetegnet ved at være markante, offentlige, nationale styrelser og organisationer i Europa og som er ansvarlige for udvikling af infrastruktur og service til understøttelse af informations- og kommunikationsteknologi (IKT) inden for uddannelse og forskning. Knowledge Exchanges formål er med andre ord at være et forum for udveksling af og samarbejde omkring viden, idéer og erfaring.

Selvom de fire partnere adskiller sig en hel del fra hinanden organisatorisk, i struktur og størrelse, har alle de samme strategiske mål og perspektiver, ikke mindst i forhold til at være helt fremme i udviklingen.

Organisationerne i Knowledge Exchange DEFF er en offentlig samarbejdsorganisation for danske forskningsbiblioteker, placeret i regi af Biblioteksstyrelsen. DEFF startede som et fem-årigt projekt (1998-2002), oprettet af de tre danske ministerier: Kulturministeriet, Forskningsministeriet og Undervisningsministeriet, men med vedtagelse af en lov i Folketinget blev DEFF permanent fra 2003. Hensigten er at bidrage til optimal udnyttelse af forskningsbaserede informationsressourcer, hvilket sker gennem samarbejde mellem bibliotekspartnere, fælles udviklingsprojekter og etablering af en teknisk infrastruktur. DEFFs målgruppe er først og fremmest serviceret direkte via de institutioner, der deltager i DEFF og ved fælles services, hvor dette er mest praktisk. Det overordnede formål med aktiviteterne i DEFF er, at slutbrugere, især forskere, undervisere og studerende, får lettere adgang til mere og bedre information.

DFG er Tysklands centrale, uafhængige forskningsstyrelse, som formidler forskning i universiteter og andre offentligt finansierede forskningsinstitutioner. DFG støtter alle grene inden for videnskab og humanistiske fag ved at give økonomisk støtte til forskningsprojekter og ved at formidle samarbejde mellem forskere.

DFGs medlemskab består af tyske universiteter, forskningsinstitutioner (uden for universiteterne), videnskabelige foreninger og akademier for videnskab og de humanistiske fag. DFG modtager støtte fra federale (Bund) og statslige (Länder) myndigheder, som er repræsenteret i alle beslutningstagende organer og er den

største støtteorganisation for de ovennævnte institutioner. Udover støtte til forskning, støtter DFG også infrastrukturrinitiativer, f.eks. diverse centrale forskningsfaciliteter, biblioteker og initiativer i forbindelse med informationssystemer mv.

Britiske JISC yder støtte til videregående og højere uddannelser igennem strategisk vejledning, rådgivning og mulighed for at anvende informations- og kommunikationsteknologi (IKT) til støtte for undervisning, læring og administration. JISC får tilskud fra alle britiske tilskudsråd for videregående og højere uddannelser. JISCs mission er at "demonstrere førsteklases lederskab inden for fremadrettet brug af IKT til støtte for uddannelse og forskning."

SURF er den hollandske organisation for videregående uddannelser og forsknings-samarbejde i forbindelse med netværksydelser og IKT. SURF opererer inden for tre områder: IKT og forskning, IKT og uddannelse og IKT og organisation. Det overordnede formål er at hjælpe højere uddannelsesinstitutioner med deres udviklingsønsker og højne kvaliteten inden for læring, undervisning og forskning, og med henblik på dette skal SURF Foundation udnytte og videreudvikle en fælles avanceret IKT infrastruktur. SURF støtter og rådgiver højere uddannelses- og forskningsinstitutioner og andre organer med forbindelse til højere uddannelse og forskning i brugen af IKT. Undervisningsministeriet og andre ministerier konsulterer SURF om strategisk planlægning og støtter nye og innovative programmer og projekter gennem SURF.

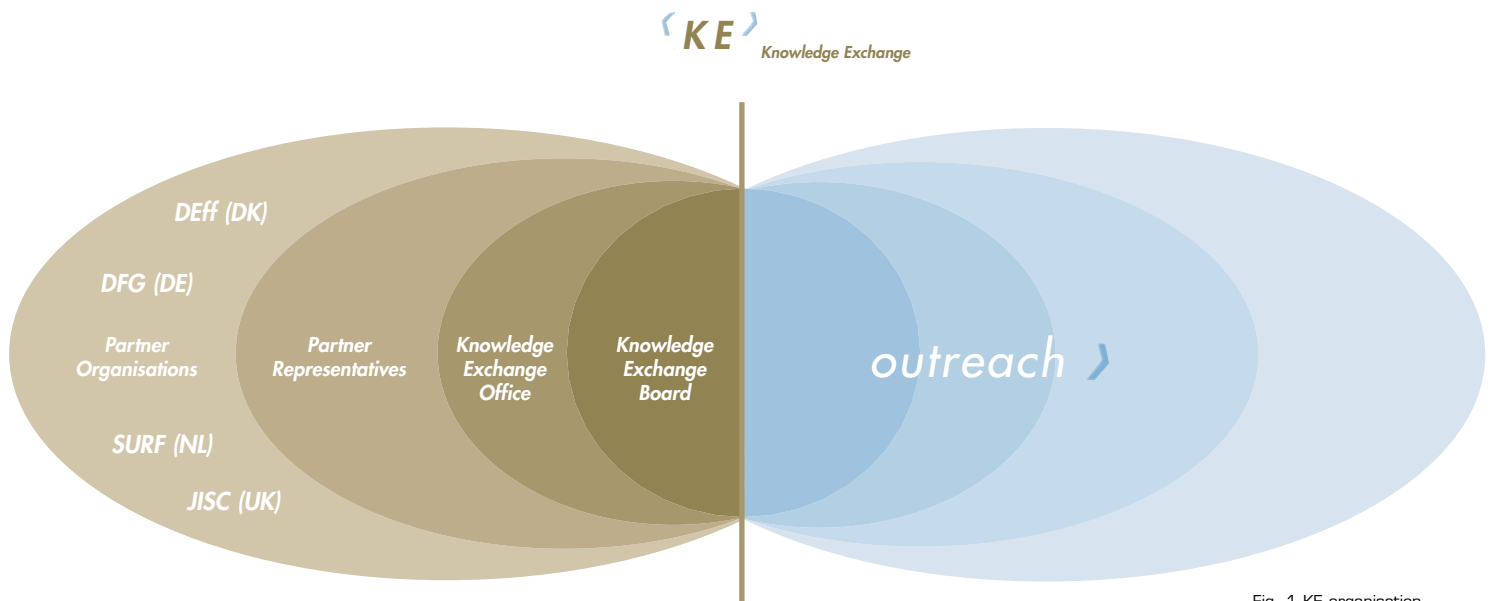

Fig. 1 KE organisation

Rammen for Knowledge Exchange

Det egentlige formål bag Knowledge Exchange er at forøge værdien af det arbejde, der foregår i organisationerne – og hovedmålet er som nævnt at udvikle tættere samarbejde mellem organisationerne, sådan at nationale investeringer i IKT-infrastruktur, ydelser og projekter giver størst muligt udbytte. Partnerskabets styrke ligger i ønsket om sammen at finde kompatible strukturer og innovative løsninger; at udnytte den forskellighed, der er i organisationerne og samtidig bibeholde de fire organisationers egne særpræg og identiteter.

Selve kernen i Knowledge Exchange-initiativet er at få videnudvikling til at ske mellem de fire organisationer, deres projekter og deltagere gennem etablering af tættere relationer, samarbejde og dialog. Knowledge Exchange ønsker at genbruge ekspertise, kompetencer og gode løsninger, sådan at hjulet så at sige ikke opfindes to gange i partnerlandene.

Knowledge Exchange har fire strategiske tilgange:

- Fremme videndeling ved at støtte projekter og personer igennem etablering

af et forum for udveksling af tanker, procedurer og idéer

- Koordinere aktiviteter ved at arrangere møder, workshops, konferencer
- Fungere som informationscentrum for udveksling af aktuelle informationer
- Støtte kompetenceudvikling inden for organisationerne og deres partnere.

Organisation

Arbejdet i Knowledge Exchange støttes af en central koordinerende enhed, Knowledge Exchange Office, som befinder sig rent fysisk i DEFF/BS i København. Her er Nina von Staffeldt ansat – og når kontoret i løbet af 2006 kommer fuldt op at køre forventes der at være 2 1/2 fuldtidsansatte. Kontoret arbejder tæt sammen med fire repræsentanter fra partnerorganisationerne. Partnerrepræsentanterne sikrer en direkte forbindelse og løbende udveksling af information med deres bagland. Denne gruppe, bestående af Knowledge Exchange kontoret og partnerrepræsentanterne, refererer til Knowledge Exchange-bestyrelsen, som afholder ca. to årlige møder.

Aktiviteter

I sit første år vil Knowledge Exchange

løbende fokusere på en række strategiske prioriteringer, hvor en klar nytteværdi for organisationerne kommer i første række.

I 2006 har Knowledge Exchange besluttet sig for at koncentrere sig om følgende områder:

- Institutional repositories
- Nationale licenser
- Sustainability – dvs. sikring af, at innovative projektresultater implementeres i drift
- Udvikling af politik og strategi.

Undervejs vil Knowledge Exchange løbende informere om aktiviteterne, og der vil også blive produceret et årligt review. Man kan følge udvikling og tiltag på hjemmesiden www.knowledge-exchange.info, ligesom man altid er velkommen til at kontakte Knowledge Exchange på keo@knowledge-exchange.info.

Romanlæseklubben: Og vinderen af P2 Romanprisen blev ...

P2 Romanprisen adskiller sig væsentligt fra andre priser ved at være en kvalitativ pris: Vinderen findes ved hjælp af otte læsende lytteres argumenter – og de otte læsende lyttere blev i år valgt ud fra de syv lokale læsekredse, der deltog i optagelserne til radioen. Valget af vinderen blev afgjort ved en votering, hvor "vejen ad hvilken" – diskussionerne og argumenterne – var det bærende for Alfabet og litteraturmagasinet lyttere. Netop dette gør P2-Romanprisen til noget enestående.

Juryen mødtes på Odense Musikbibliotek 20.-21. maj for at votere – og det blev en forrygende litterær weekend. Professionelt guidede Alfabet Redaktionens to medarbejdere, Hanne Møller og Karsten Pharao, juryen igennem to intense dage med meget højt niveau i romandiskussionerne til følge. Lørdagen sluttede med afstemning på point, der skilte de fire romaner med laveste point fra. Søndag blev argumenterne skærpet for alvor, og diskussionen af de tilbageværende tre romaner kom adskillige spadestik dybere. Herefter fulgte den endelige afstemning og afgørelsen.

Karsten Pharao, programmedarbejder på Alfabet, kommenterer hér:

"Vi sammensatte en jury, der var så godt blandet som muligt m.h.t. køn, alder, erfaring, geografi osv. Det har været fremragende læsegrupper, vi har været ude at møde, og der har ikke været én, som ikke har været kvalificeret til at deltage i voteringen."

Sejr til Morten Ramsland

Den fabulerende roman, *Hundehoved*, af Morten Ramsland løb med P2 Romanprisen og 18 point ved den endelige afstemning – men den øvrige pointfordeling på 2. og 3. pladsen er værd at hæfte sig ved: Helle Helles *Rødby-Puttgarden* fik af juryen 16 point og Claus Bech-Nielsens *Selv-mordsaktionen* fik 9 point.

Den festlige prisoverrækkelse af P2 Romanprisen til Morten Ramsland foregik 29. maj i Radiohusets Studie 5 på Rosenørns Allé.

Slut på første sæson

Med prisoverrækkelsen rundedes den første sæson i P2 Romanlæseklubbens historie af. Et begivenhedsrigt forløb, der har strakt sig over ni måneder og involveret syv romaner og 55 biblioteker, hvoraf syv biblioteker lokalt lagde læsekredse og rammer til optagelserne til radioen.

Vi læser igen fra september: Alfabet har meldt datoerne ud for næste sæson, og kalenderen ser således ud:

1. roman i uge 38, 2006
2. roman i uge 43, 2006
3. roman i uge 47, 2006
4. roman i uge 50, 2006
5. roman i uge 4, 2007
6. roman i uge 8, 2007
7. roman i uge 12, 2007

Den glade vinder af P2 Romanprisen, Morten Rasmussen. Med æren fulgte 25.000 kr., prisen blev overrakt af radiodirektør Leif Lønsmann, der her ses til venstre.

Fotograf Ulla Voigt, copyright DR.

Programmedarbejder på Alfabet, Hanne Møller, giver sit indtryk af debut-sæsonen: "Første sæson af Alfabets og P2s samarbejde med biblioteker over hele landet er gået over al forventning. Det er en spændende, ny udvikling for P2 Romanprisen, der første gang blev uddelt i 1999. Bibliotekerne efter lukketid har været stemningsfulde og koncentrerede rum at lave optagelser i. Med engagerede og velforberedte læsekredse, der over en kop kaffe og en kage har kastet sig ud i

diskussioner om alt mellem himmel og jord og brugt bøgerne, som netop det, de er: Livets spejl".

Biblioteksstyrelsen sender invitation ud til alle folkebiblioteker i august måned med opfordring til at læse med i den kommende sæson. Igen vil syv biblioteker få mulighed for at medvirke i optagelse til radioen; Alfabet Redaktionens kriterier for optagelse til radioen vil blive defineret i invitationen.

Tak for samarbejdet til de medvirkende biblioteker og ikke mindst for udtalt engagement og gode spørgsmål i Romanlæseklubbens første sæson.

Netbibliotekerne

I Biblioteksstyrelsens strategi for bibliotekssektoren, *Fra information til viden*, fremgår et overordnet mål for netbibliotekerne:

Målet er at opnå optimal drift og gennemslagskraft for netbiblioteker og fagportaler.

Biblioteksstyrelsen vil i arbejdet med netbibliotekerne forfølge nedenstående handlinger for udviklingen og i vurderingen af tilskud til både udvikling og drift.

Handlinger

- Driften af netbibliotekerne konsolideres i ét driftscenter, ejer- og interessebaseret styringsmodel etableres
- Antallet af udviklingsværktøjer/platforme begrænses for netbibliotekerne
- Alle Netbiblioteker skal udvikles, så de kan integreres i lokale miljøer – også uden for biblioteket
- De eksisterende netbiblioteker vil blive koordineret efter det faglige indhold, uanset fundering i folke- eller forskningsbibliotekerne
- Tilskud til nye initiativer, der har samme faglige profil som de allerede eksisterede, vil blive koordineret hermed
- Tilskud til udviklingen af initiativer med ny faglig profil skal bero på en konkret efterspørgsel
- Biblioteksstyrelsen vil arbejde for en bæredygtig model for den fremtidige organisation af netbibliotekerne.

I forlængelse heraf gik arbejdet i gang i januar 2006. Første skridt i arbejdet med strategien for netbibliotekerne er, at Biblioteksstyrelsen har lavet en aftale med konsulentfirmaet PLUSS Leadership. De er blevet bedt om at lave en analyse af de eksisterende netbiblioteker og fremkomme med et forslag til en fremtidig styringsmodel. Fokus i PLUSS Leaderships arbejde er, hvordan styringen af netbibliotekerne mest hensigtsmæssigt kan foregå i fremtiden. Elementerne i analysen er blandt andet dybdecase (dotbot), ressourcetræk ved bibliotekerne, markeds-test og visionseminar. Analysen er planlagt til at være færdig før sommerferien 2006. Aftalen mellem Biblioteksstyrelsen og PLUSS Leadership kan ses på www.bs.dk.

Et vigtigt element i PLUSS' arbejde er visionseminaret, der blev afholdt den 9. maj 2006. Her var en række nøglepersoner fra netbibliotekerne og deres interessenter inviteret til at drøfte netbibliotekernes fremtid med hensyn til organisering, indhold og økonomi. På dagen var der relevante oplæg om emnet, hvorefter deltagerne i grupper drøftede scenarier for netbibliotekernes fremtid. Afslutningsvist blev disse drøftelser fremlagt og drøftet i plenum. Hovedspørgsmålet på visionseminaret var således, hvordan netbibliotekerne skal udformes i en fremtidig styringsmodel på basis af mulighederne i den teknologiske udvikling m.v. Det var en god dag, hvor mange aspekter af netbibliotekerne og deres fremtid blev drøftet. Resultaterne og drøftelserne fra dagen vil indgå i PLUSS Leaderships endelige rapport.

Når PLUSS Leaderships rapport foreligger, vil den indgå i det videre arbejde i forhold til strategien for netbibliotekerne. Den eventuelt foreslåede styringsmodel fra PLUSS skal drøftes bredt i sektoren og sammentænkes med den eventuelle nye overbygningsstruktur. Det forventes, at en ny styringsmodel vil kunne træde endelig i kraft fra 1. januar 2008 – samtidig med en forventet ny overbygningsstruktur.

Det betyder, at behandlingen af ansøgninger om tilskud til drift af netbibliotekerne i 2007 vil blive anderledes end hidtil, da der i 2007 vil blive tale om et overgangså. Biblioteksstyrelsen vil dog allerede nu tænke i de baner som strategien lægger op til. Den konkrete proces vil blive meldt ud inden sommerferien.

Leif Andresen

Fælles præsentation af data fra arkiver, biblioteker og museer på internettet

Kulturministeriet nedsatte 2003 en styregruppe og en arbejdsgruppe, der fik til opgave at udarbejde anbefalinger for samarbejdet mellem institutioner på arkiv-, museums- og biblioteksområdet. Styregruppen består af direktørerne for Statens Arkiver, Biblioteksstyrelsen og Kulturarvsstyrelsen, mens arbejdsgruppen udgøres af to personer fra hvert af de tre områder. Opgaven var at vurdere definitioner på dataindhold, dataformater og datatransport med henblik på at etablere fælles præsentation af informationer fra de tre sektorer på internettet. Formålet er således at definere en fælles ramme, som gør, at data fra arkiver, biblioteker og museer over for almenheden kan præsenteres i sammenhæng.

Initiativet blev taget i forlængelse af igangsatte projekter om udvikling af lokale og nationale, fælles søgedatabaser på ABM-området. Der er derfor taget udgangspunkt i de regionale forsøg for at sikre, at kommende initiativer kan drage nytte af udvalgets anbefalinger, først og fremmest derved at man kan minimere overvejelserne om dataindhold, dataformater, datatransport og præsentation. Samtidig undgås det, at kommende regionale forsøg udvikles i forskellige retninger til skade for integrationen. Det er arbejdsgruppens ambition at stille en 'værktøjskasse' til rådighed, der både kan anvendes i forbindelse med de regionale forsøg, og som kan skaleres til også at omfatte et ABM-samarbejde på landsplan. Præsentationssystemer på ABM-området kan således opbygges på flere måder, men det afgørende er, at der som grundlag anvendes fælles beskrivelser af dataindhold, dataformater og datatransport.

Arbejdsgruppen afleverede i august 2003 en foreløbig rapport til styregruppen. Denne rapport indeholdt forslag til rammer for standardisering indenfor ABM-området af dataindhold, dataformater, datatransport og fælles præsentation (herunder selektion og emnesøgning).

Der er siden arbejdet videre med at raffinere håndtering af metadata, dvs. konvertering af sektorspecifikke standarder til Dublin Core samt at overføre det resulterende Dublin Core univers til et sammenhængende XML-schema. Nu foreligger en samlet beskrivelse af dataindhold og dataformater i form af en overordnet model og udfoldet i konverteringsbeskrivelser og et fælles XML-format. Rapporten *Fælles præsentation af data fra arkiver, biblioteker og museer på internettet* (februar 2006) kan ses på: <http://www.kultur.arv.dk/tjenester/publikationer/emneopdelt/kulturarv>.

Rapporten er en samlet afrapportering fra arbejdsgruppen om ABM-standarder og rummer derfor også den foreløbige rapport afsnit om datatransport og fælles præsentation, som der ikke er arbejdet videre med.

ABM-samarbejdet rummer nogle relevante muligheder for udvikling af mere publikumsrettede adgange til materialer i arkiver, biblioteker og museer. Det gælder også i relation til søgebaser, hvor der kan gives den almindelige slutbruger en første indgang til materiale, der ligger på ABM institutioner, på tværs af eksisterende systemer og beliggenhed, baseret på internationale standarder og med fokus på let tilgængelighed.

Med det foreliggende forslag til mappinger fra fire ABM-formater (incl. danMARC2) til Dublin Core er der lavet et værktøj, der kan anvendes i en fortsat udvikling og implementering af regionale ABM-søgebaser, som det er sket med www.ArBiMus.dk. ABM-arbejdsgruppens Dublin Core baserede XML schema kan således bruges både i praktiske forsøg med regionale baser og udvalgte data fra nationale baser. Som opfølgning på rapporten drøftes mulighederne for at afprøve en national driftssituation med udvalgte data fra de nationale baser.

Det skal også bemærkes, at de regionale baser i ArBiMus ikke er en sammenlægning af alle ABM-data. Der er tale om en kulturhistorisk database, og der er fra biblioteksside alene medtaget lokalhistoriske poster og ikke fag- og skønlitteratur fra andre områder.

Der er udarbejdet et XML schema dka-bm, som samler XML schemaer for Dublin Core (de basale 15 elementer og "refinements"), danske udvidelser i dkdplus og administrative metadata fra Administrative Components. Idéen med dkdplus er at sikre muligheden for samspil mellem danske ABM-metadata baser derved, at der ikke anvendes forskellige elementer for samme type data.

Rapporten er sendt til offentlig høring med en kommentarfrist den 15. september 2006. Herefter vil dka-bm-skemaet blive færdiggjort og konverteringsbeskrivelser afpudset ud fra de indkomne bemærkninger. Der arbejdes sideløbende med at forberede, hvordan den fremtidige vedligeholdelse af konverteringstabeller og XML schemaer skal organiseres.

Nyt om fagligt rådgivende udvalg

Biblioteksstyrelsens fagligt Rådgivende Udvalg for Udviklingspuljen for folke- og skolebiblioteker, RUF, og Biblioteksstyrelsens fagligt Rådgivende Udvalg for Overbygningspuljen, BRO.

Den ordinære valgperiode for de fagligt rådgivende udvalg for henholdsvis Udviklingspuljen for folke- og skolebiblioteker og Overbygningspuljen udløb ved årsskiftet. Biblioteksstyrelsen har herefter justeret kommissorier og sammensætning, som kan ses nedenfor. Orientering om møder i de to udvalg samt om ansøgninger til de to puljer kan i øvrigt ses på www.bs.dk.

RUF

Kommissorium og sammensætning for RUF: Ifølge *Lov om biblioteksvirksomhed* (Kulturministeriets lov nr. 340 af 17. maj 2000) § 18 ydes der et statsligt tilskud til udvikling inden for folke- og skolebiblioteksområdet. Tilskuddet betegnes Udviklingspuljen for folke- og skolebiblioteker.

Udviklingspuljen for folke- og skolebiblioteker skal anvendes som en strategisk ressource på folke- og skolebiblioteksområdet. Den skal navnlig anvendes i forbindelse med realisering af *Lov om biblioteksvirksomheds* målsætninger, herunder især som et vigtigt redskab i udviklingen af samarbejdet i biblioteksvæsenet. Udviklingspuljen for folke- og skolebibliote-

ker kan endvidere anvendes til at fremme for eksempel udvikling af nye ydelser, kompetenceudvikling og teknologiuudvikling.

Biblioteksstyrelsen administrerer Udviklingspuljen for folke- og skolebiblioteker på baggrund af nærmere fastsatte retningslinier for fordeling af puljen. De overordnede retningslinier for fordeling af puljemidlerne på indsatsområder fastlægges af Biblioteksstyrelsen efter rådgivning fra Biblioteksstyrelsens Fagligt Rådgivende Udvalg for Udviklingspuljen for folke- og skolebiblioteker, RUF.

Biblioteksstyrelsens Fagligt Rådgivende Udvalg for Udviklingspuljen for folke- og skolebiblioteker, RUF, drøfter enkeltsager efter behov.

RUF består af følgende:

Fire faglige repræsentanter for folkebibliotekerne:

- To udpeget af Danmarks Biblioteksforening
- To udpeget af Bibliotekslederforeningen
- En repræsentant udpeget af Undervisningsministeriet.
- Biblioteksstyrelsens direktør (formand).

Der udpeges en suppleant for hvert medlem. Biblioteksstyrelsen stiller sekretær til rådighed for udvalget. Undervisningsministeriet kan deltage med en bisidder.

RUFs funktionsperiode er fireårig og følger den kommunale valgperiode.

Medlemmer 2006 til udgangen af 2009

Faglige repræsentanter for folkebibliotekerne udpeget af Danmarks Biblioteksforening:

- Stadsbibliotekar Lone Knakkegård, Vejle Bibliotek. (Suppleant: Udviklingskonsulent Kirsten Boelt, Det Nordjyske Landsbibliotek)
- Stadsbibliotekar Carsten Winther, Bibliotekerne i Hjørring og Løkken-Vrå. (Suppleant: Stadsbibliotekar Niels Dejgaard, Albertslund Bibliotek)

Faglige repræsentanter for folkebibliotekerne udpeget af Bibliotekslederforeningen:

- Overbibliotekar Britta Bitsch, Hedensted Bibliotek. (Suppleant: Stadsbibliotekar Inger Skamris, Randersegnens Biblioteker)
- Bibliotekschef Michel Steen-Hansen, Slagelse Centralbibliotek. (Suppleant: Bibliotekschef Jørgen Bartholdy, Skanderborg Bibliotek)

Repræsentant udpeget af Undervisningsministeriet:

- Pædagogisk konsulent Ulla Sverrild
- Bisidder: Fagkonsulent Lissy Nørgaard

Biblioteksstyrelsen:

- Direktør Jens Thorhauge (Formand)
- Chefkonsulent Lone Hansen (Sekretær)
- Chefkonsulent Jonna Holmgaard Larsen

BRO

Kommissorium og sammensætning for BRO:

Grundlag

I henhold til § 12 i *Lov om biblioteksvirksomhed* (lov nr. 340 af 17. maj 2000) afholder staten udgiften til centralbiblioteksvirksomheden. Statens bevilling her til fastsættes på de årlige finanslove. Af bevillingen afsættes et beløb til forsøg på centralbiblioteksområdet – kaldet Overbygningspuljen.

Formål

Overbygningspuljen skal anvendes som en strategisk ressource til udviklingsprojekter i relation til folkebibliotekernes overbygningsfunktion og til udvikling af tværgående ydelser af landsdækkende interesse på folkebiblioteksområdet.

Puljen skal navnlig anvendes i forbindelse med realisering af *Lov om biblioteksvirksomheds* målsætninger, herunder især som et vigtigt redskab i udviklingen og løsningen af folkebibliotekernes overbygningsfunktion i et samarbejdende biblioteksvæsen.

Administration

Biblioteksstyrelsen administrerer bevillingen til centralbiblioteksvirksomheden. Kulturministeriet og Biblioteksstyrelsen aftaler efter rådgivning fra KL og Danmarks Biblioteksforening de nærmere retningslinier for bevillingens fordeling til de kommuner, der varetager centralbiblioteks-funktioner, herunder retningslinierne for de opgaver centralbibliotekerne skal varetage.

Økonomi

Af bevillingen til centralbiblioteksvirksomheden afsættes der årligt, efter rådgivning fra Biblioteksstyrelsens Fagligt Rådgivende Udvalg for Overbygningspuljen, BRO samt KL og Danmarks Biblioteksforening, et beløb til Overbygningspuljen.

Overbygningspuljen anvendes til udviklingsinitiativer.

BRO

Biblioteksstyrelsen administrerer Overbygningspuljen på baggrund af nærmere fastsatte retningslinier for fordeling af puljen.

BRO behandler principper for fordeling af puljen og drøfter de enkelte sager efter behov.

- To repræsentanter for centralbibliotekerne, en for de mindre og en for de større (udpeget af centralbibliotekerne)
- To repræsentanter for øvrige folkebiblioteker (udpeget af Bibliotekslederforeningen)
- En repræsentant for Foreningen de kommunale bibliotekers netjtjenester, FKBN
- Biblioteksstyrelsens direktør (formand).

Der udpeges en suppleant for hvert medlem.

Biblioteksstyrelsen stiller sekretær til rådighed for udvalget.

BROs funktionsperiode er fire-årig og følger den kommunale valgperiode.

Medlemmer 2006 til udgangen af 2009

Faglige repræsentanter for folkebibliotekerne udpeget af Centralbibliotekerne:

- Stadsbibliotekar Bodil Fogtmann Have, Det Nordjyske Landsbibliotek (Suppleant: Kulturdirektør Lone Gladbo, Gentofte Bibliotekerne)
- Bibliotekschef Michel Steen-Hansen, Slagelse Centralbibliotek (Suppleant: Overbibliotekar Jon Madsen, Bornholms Biblioteker)

Faglige repræsentanter for folkebibliotekerne udpeget af Bibliotekslederforeningen:

- Biblioteksleder Bente Kristoffersen, Brønderslev Bibliotek (Suppleant: Stadsbibliotekar Tine Vind, Ballerup Bibliotekerne).
- Bibliotekschef Jens Lauridsen, Tårnby Kommunebibliotek (Suppleant: Bibliotekschef Jørgen Bartholdy, Skanderborg Bibliotek)

Repræsentant udpeget af FKBN:

- Formand Morten Fogh, Bibliotekschef Herning Centralbibliotek (Suppleant: Udviklings- og Personalechef Lars Bornæs, Silkeborg Bibliotek)

Biblioteksstyrelsen:

- Direktør Jens Thorhauge (Formand)
- Konsulent René Olesen (Sekretær)
- Chefkonsulent Jonna Holmgaard Larsen.

Filmlovens bestemmelser om mærkning og udlån af film

Medierådet for Børn og Unge er nedsat af Kulturministeriet bl.a. med den opgave at klassificere film samt oplyse og vejlede om films egnethed. Dette gælder uanset om produktet udkommer på 35mm, vhs og dvd.

Klassificeringen danner grundlag for den annoncering/mærkning, som brugerne bliver vejledt af. Der er ingen indsendelsespligt. Film eller video m.v., der ikke indsendes, skal annonceres og/eller mærkes med "Tilladt for børn over 15 år", som er den højeste aldersgrænse i filmloven.

For at få information til brugerne om klassificeringen bliver film f.eks. annonceret i aviser og i dagblade. På vhs- og dvd-coveret bliver vurderingen og det tilsvarende symbol trykt. Dette fremgår af bekendtgørelsen om Medierådet for Børn og Unge. Mærkningsreglerne for vhs og dvd findes i bekendtgørelsens kapitel 4.

Mærkningsoplysningerne skal være synlige i deres helhed og må ikke kunne fjernes. Er aldersangivelsen og symbolet enten ikke trykt på coveret, eller er der ved en fejl ikke trykt den rigtige aldersangivelse, skal oplysningerne bringes i overensstemmelse med bekendtgørelsens regler. Oplysningerne skal være påtrykt eller påsat som mærkat på vhs- og dvd-coverets omslag. Teksten og det dertil knyttede symbol skal placeres på boksens bagside i et klart afgrænset felt i nederste halvdel. Symbolerne for aldersgrupperne skal desuden fremgå af boksens forside.

Medierådet for Børn og Unge finder det meget væsentligt, at mærkningsreglerne overholdes, da disse er en vigtig information til forbrugerne.

Medierådet for Børn og Unge gør opmærksom på, at det ikke er tilladt at udlåne vhs og dvd til børn, der ikke opfylder alderskravet for film, der er vurderet "Tilladt for børn over 11 år" og "Tilladt for børn over 15 år". Overtrædelse kan straffes med bøde. Vurderingen "Tilladt for alle, men frarådes børn under 7 år" er alene af vejledende karakter. Mærkninger af film, der er vurderet 12 eller 16 år fra tiden før den nugældende ordning, skal behandles som "Tilladt for børn over henholdsvis 11 og 15 år."

Vurderinger af film, der er klassificeret efter Medierådets oprettelse maj 1997 kan ses på Medierådets hjemmeside www.medieraadet.dk

Biblioteksstyrelsen understreger, at der ved udlån af vhs eller dvd til børn, der ikke opfylder alderskravet, ikke er tale om en anbefaling, men om en lovbestemmelse, som bibliotekerne naturligvis skal overholde. Ved personalebetjent udlån har denne forpligtigelse kunnet overholdes ved, at personalet ved udlåns-skranken har kontrolleret, at et barn som låner havde den angivne alder. Denne metode er i midlertidig ikke mulig ved selvbetjening, hvorfor det enkelte bibliotek har ansvaret for, at der ved selvbetjeningsudlån ikke sker udlån af vhs og dvd mærket med 11 eller 15 år til børnelåne-re under disse aldersgrænser. Syvårsgrænsen kan håndteres på en tilsvarende måde. En række biblioteker håndterer dette med nogle omfattende kodninger af udlånsreglerne i bibliotekssystemets

trimmefil, således at kombinationer af lånerkategorier og materialetyper sikrer overholdelse af disse regler.

For at understøtte den mest mulige rationelle håndtering af disse regler har Biblioteksstyrelsen besluttet en udvidelse af danMARC2 formatet, således at disse udlånsbegrænsninger indgår i kodet form. Dermed får systemleverandørerne mulighed for at bruge denne maskinlæsbare information til en automatisk håndtering af disse lovmæssige begrænsninger af muligheden for udlån. Da denne beslutning er godkendt af Bibliografisk Råd 5. maj 2006, vil det i sagens natur være nogen tid, før alle systemleverandører har indført en sådan automatisk håndtering. I forbindelse med at koderne tages i brug for nye registreringer, bliver ældre registreringer også beriget med disse koder. Tidsplan for ibrugtagningen bliver meldt ud af DBC til systemleverandører og biblioteker på normal vis.

Koderne i danMARC2, felt 006, delfelt c ser således ud:

- 0 for ingen begrænsninger
- 7 for "Tilladt for alle, men frarådes børn under 7 år"
- 11 for "Tilladt for børn over 11 år"
- 15 for "Tilladt for børn over 15 år".

Samtidig indeholder felt 006, delfelt 2 koden "b" for Medierådet for Børn og Unges mærkning af videogrammer.

Biblioteksstyrelsen skal understrege, at bibliotekerne under alle omstændigheder er forpligtigede til at sikre, at der ikke sker udlån af vhs og dvd til mindreårige. Kan dette af denne ene eller anden grund ikke ske maskinelt, må udlån af alle vhs og dvd henvises til personalebetjent udlån.

Nyt indspark til ForbrugerINFOpunkterne

ForbrugerINFOpunkterne skal være mere synlige. Derfor laver Forbrugerstyrelsen en række grydeklare kampagner, så kendskabet til den service, ForbrugerINFOpunkterne kan tilbyde, bliver større udenfor bibliotekernes egne mure.

128 af Danmarks biblioteker har et ForbrugerINFOpunkt. Men mange forbrugere ved ikke, at de kan gå på biblioteket og få lokal forbrugerrådgivning fra specialuddannede bibliotekarer. Og det skal der laves om på.

Derfor har Forbrugerstyrelsen i 2006 valgt at lave en lang række udstillings-, undervisnings- og kampagnematerialer over temaer som e-handel, rejser, køb af brugte biler og internetauktioner. Kam-

pagner, der kan tiltrække lokalpressens opmærksomhed og på den måde få udbredt kendskabet til ForbrugerINFOpunkt i lokalmiljøet.

Derudover opfordrer Forbrugerstyrelsen bibliotekarerne til at samarbejde mere med andre aktører i det lokale miljø, blandt andet erhvervsliv, interesseorganisationer og offentlige institutioner.

“Materialerne er lige til at gå til, så ForbrugerINFOpunkterne nemt kan lave en aktivitet på bibliotekerne,” siger projektleder Marie Hummeluhr fra Forbrugerstyrelsen. De omfatter blandt andet idékataloger, pressemeddelelser lige til at sende ud, små historier til lokalpressen og plakater. Derudover får hvert Forbru-

gerINFOpunkt mulighed for at lave en lille udstilling over temaerne.

Inspiration fra bibliotekarerne

Idéerne med at lave kampagne- og undervisningsmateriale kommer fra bibliotekarerne selv. De blev til på et inspirationsmøde i februar sammen med Forbrugerstyrelsen og repræsentanter fra Biblioteksstyrelsen.

Og responsen på materialerne har været positiv. Bibliotekarerne er glade for det grydeklare materiale, og det første tema om fester, der har kørt her i foråret, er blevet nævnt i flere lokalaviser. Materialerne til festtemaet er blevet benyttet af 20 ForbrugerINFOpunkter.

Nyt ForbrugerINFO-materiale i brug på Vejle Bibliotek

Inger Andersen, ForbrugerINFO-ansvarlig på Vejle Bibliotek

I vinter lancerede Forbrugerstyrelsen et nøgleklart e-handelskursus til ForbrugerINFOpunkterne med færdigt markedsførings- og undervisningsmateriale. Vejle har afprøvet det med succes.

Vejle Bibliotek har været ForbrugerINFOpunkt siden ordningens start. Vi har taget en del initiativer for at udbrede kendskabet til ordningen. Alligevel har antallet af henvendelser været færre end forventet. Forbrugerstyrelsens seneste initiativ med at lave færdige undervisningspakker, har vi derfor straks afprøvet for endnu engang at skabe opmærksomhed om ordningen.

Som et meget aktuelt emne kastede vi os over kurser i e-handel. Hele Forbrugerstyrelsens materialepakke blev brugt. Tilrettet pressemeddelelse blev sendt til den lokale presse, som alle bragte uddrag af pressemeddelelsen. Også lokalradioen bragte et kort indslag om kurserne.

Vi havde valgt at starte med et internt kursus for bibliotekets personale for at afprøve materialet og for at afprøve egen viden i forhold til diverse spørgsmål. Bibliotekets personale er jo også en slags forbrugere. Da det forløb uden problemer, annoncerede vi med tre kurser for publikum. I alt deltog 22 personer, overvejende ældre mennesker. Nogle havde prøvet at købe på nettet før, andre var nybegyndere, men fælles for dem var en udbredt skepsis over for at betale med kort på nettet.

Kursusmaterialet blev brugt, og det blev krydret med egne og kollegers erfaringer med nethandel. Alle deltagerne fik udleveret pjecen *Køb trygt på Internet og postordre*, bogmærke med reklame for forbrug.dk og folderen *Handel uden grænser*. Bibliotekets status som ForbrugerINFOpunkt blev der også reklameret for. Kur-

serne varede en time, og det viste sig at være meget passende. De foregik i bibliotekets åbningstid, to formiddagskurser og et eftermiddagskursus. Efter kurset var det således nemt at gå videre fra undervisningslokalet til bibliotekets ForbrugerINFO i stueetagen.

Det er en stor lettelse for arbejdet i det enkelte bibliotek, at vi kan anvende pressemeddelelser og undervisningsmateriale, der er centralt produceret. Materialet er gennemarbejdet og nemt at bruge, det kan let suppleres med yderligere materiale.

Vi vil helt sikkert igen holde kurser ud fra Forbrugerstyrelsens materiale. Vi overvejer “Rejser” som det næste emne. Det vil give os anledning til også at reklamere for www.rejsebiblioteket.dk.

Orienteringsmøder: Biblioteker og behandling af personoplysninger

Biblioteksstyrelsen holdt medio marts to orienteringsmøder i henholdsvis Vejle og Gentofte om biblioteker og behandling af personoplysninger. Møderne tog afsæt i *Persondataloven* med fokus på biblioteksverdenen. Ca. 85, primært biblioteksansatte, deltog i møderne. Program for møderne kan ses på Biblioteksstyrelsens hjemmeside.

Langt størstedelen af programmet var afsat til kontorchef Lena Andersen og fuldmægtig Jakob Gøtze Pedersen, begge fra Datatilsynet. De gennemgik meget kortfattet *Persondataloven* og pegede bl.a. på følgende elementer:

- Hvornår gælder persondataloven? Definitioner samt grænseflader til anden lovgivning
- Behandlingsbetingelserne, herunder grundreglerne om bl.a. saglighed og proportionalitet, datakvalitet og ajourføring
- Borgernes rettigheder, herunder oplysningspligt, indsigtret, retten til at gøre indsigelse og kræve berigtigelse
- Anmeldelsespligten til Datatilsynet samt datasikkerhed.

Gennemgangen blev illustreret med Datatilsynets praktiske erfaringer fra bibliotekerne, og der var under og efter gennemgangen mulighed for spørgsmål og kommentarer. De PowerPoints præsentationer, som blev gennemgået, kan ses på Biblioteksstyrelsens hjemmeside.

Myndighedsudøvelsen ligger hos Datatilsynet, som man er velkommen til at henvende sig til ved tvivlsspørgsmål.

Lone Hansen

Digitalkopiering til undervisningsbrug

Ifølge ophavsretslovens § 13 er det tilladt at kopiere til undervisningsbrug, såfremt man har indgået en aftale med Copy-Dan, en såkaldt aftalelicens. Der eksisterer allerede en aftale omkring analogkopiering, mens der ingen aftale er om digitalkopiering.

På foranledning af Biblioteksstyrelsen nedsatte Rektorkollegiet derfor i 2005 en arbejdsgruppe, der skulle se på mulighederne for en aftale. Arbejdsgruppen, med repræsentanter fra bl.a. Styrelsen og bibliotekssektoren, har anbefalet, at der begyndes forhandlinger med henblik på indgåelse af en rammeaftale som bibliotekerne herefter vil kunne benytte sig af. Det forventes, at Rektorkollegiet snarest vil træffe foranstaltninger til at begynde disse forhandlinger med Copy-Dan.

Julie Kihl

Overbygningspuljen

Til ansøgningsfristen til Overbygningspuljen den 15. marts 2006 er indkommet 13 ansøgninger.

Der er i alt søgt for kr. 5.158.920, og der er kr. 1.500.000 til rådighed til overbygningspuljen i år.

På baggrund af ansøgningerne vil der i Biblioteksstyrelsen blive udarbejdet indstillinger, som vil blive behandlet på et BRO-møde primo juni 2006. Det forventes, at ansøgerne får svar inden udgangen af juni 2006.

René Olesen

UKSG 2006

University of Warwick var i første uge af april måned rammen om den årlige tidsskriftkonference arrangeret af United Kingdom Serials Group.

Warwick, der ligger i naturskønne områder nær Coventry, havde samlet flere end 600 tidsskrift-interesserende personer fra hele verden. Udover konferencedeltagerne deltog et stort antal forlag med en udstilling.

Emnerne i dette års konference spandt fra tidsskrifternes fremtid, økonomisk udvikling og arkivering til Google-søgning.

Åbningsindlægget fra Michael Mabe fra Elsevier om tidsskrifternes fremtid viste – ikke overraskende, at tidsskrifterne stadig har en fremtid. Man havde spurgt 6.000 forskere, og blandt konklusionerne var, at peer-reviewing er vigtig for dem. Undersøgelsen viste også, at kun 22 % af forskerne er villige til at betale for at publicere deres forskning.

Man havde også undersøgt hvilken version af en artikel, der var mest brugt, og forbruget på forfatterens endelige version var 45 %. 80 % forbrug på den endeligt publicerede version, og kun 25 % forbrug på preprint-udgaver.

Så konklusionen var: Det er vigtigere med kvalitet end med kvantitet.

Arkiveringsaspektet blev berørt både fra forlag, fra nationalbibliotek og fra et projekt. Projektet er et samarbejde mellem Wellcome, JISC og NLM og vedrører backfiles til medicinske tidsskrifter.

På nationalt plan fortalte Erik Oltmans fra Holland om deres bestræbelser på at skabe et nationalt arkiv af elektroniske ressourcer.

Afslutningsoplægget fra Peter Jacso fra University of Hawaii viste bestemt ikke begejstring for Google, og Peter Jacso fremdrog alle de problemer og uheldigheder, han overhovedet kunne finde. Sammenlignet med Scopus og ISI's WoS kunne Google ikke levere samme kvalitet af søgeresultater. Dette er i sig selv ikke overraskende, men netop i det-

te spørgsmål er det jo slutbrugeren og økonomien, der bestemmer, hvad der er til rådighed.

Fra Biblioteksstyrelsen deltog Bo Öhrström, Kurt Mathiesen og Anette Schneider.

Anette Schneider

Springer Library Advisory Board 2006

I dagene 6.-9. april var Springer vært ved et Library Advisory Board Meeting i Berlin. 25 personer var indbudt til dette møde i Europa. Deltagerne var biblioteksdirektører, bibliotekarer og konsortieadministratorer. Landemæssigt rakte deltagere fra Sydafrika, Israel, Libanon, Tyrkiet til Finland.

Med mødet ønskede Springer at danne en gruppe, som dels arbejdede tæt sammen med bibliotekerne, dels kunne fortælle om forventningerne til Springer på en åben og ærlig måde.

Blandt mødets emner var e-bøger og e-reference værker, Open Choice, nye landespecifikke tidsskriftpakker, den fremtidige rolle for bibliotekarer, nye Springerlink funktionaliteter, markedsføring af biblioteket og sluttede med en rundbords diskussion, hvor alle mulige emner på opfordring fra deltagerne blev debatteret.

Jan Velterop fremlagde Springers tilbud omkring åben adgang. Det bliver kaldt Open Choice – og er en valgmulighed, den enkelte forfatter har. Open Choice betyder, at copyright forbliver hos forfatteren, og artiklen er åben for alle. Dette valg skal tages efter, at artiklen er blevet peer-reviewet, og hvis forfatteren ønsker at beholde sin copyright, skal vedkommende betale \$ 3.000 for at få sin artikel publiceret.

Wellcome Trust er i gang med en undersøgelse omkring dette emne, og mulighederne for at finde ekstra penge til forskningsformidling. Her blev bl.a. nævnt en politik som DFG (Deutsche Forschungsgemeinschaft) har udarbejdet.

På nuværende tidspunkt er antallet af

åbne artikler mindre en 1 % af samtlige artikler i SpringerLink. Prisen for abonnementer vil naturligvis blive afhængigt af antallet af åbne artikler. Springer erkender, at de har en forpligtigelse til at regulere priserne, når (hvis) antallet af åbne artikler stiger.

Et andet meget interessant emne var den nye SpringerLink, hvor alle former for materialer vil blive samlet i en søgegrænseflade, så når der søges i SpringerLink, søges der i referenceværker, e-bøger og tidsskrifter på samme tid. Mange andre funktionaliteter bliver også tilgængelige, bl.a. bliver det muligt at få eget logo på. Springer har brugt lang tid og mange penge på at gøre platformen mere brugervenlig, og det selvom det viser sig, at mange slutbrugere slet ikke benytter SpringerLink, men f.eks. Google Scholar. De mener dog, at så længe der er efterspørgsel efter disse funktionaliteter, så vil SpringerLink bestå.

Fra Biblioteksstyrelsen deltog Anette Schneider.

Anette Schneider

Strategisk udvikling inden for uddannelse og forskning i England

Undertegnede besøgte i marts måned sammen med vicedirektør Bo Öhrström det engelske JISCs årlige konference. Den nationale organisation JISC (Joint Informations Systems Committee) arbejder for at udvikle informationsteknologi inden for uddannelse og forskning. Organisationen har en række ligheder med DEFF. Aktiviteterne har imidlertid et noget bredere sigte, fordi de ikke er begrænset til bibliotekerne, men også omfatter fælles it-udvikling på selve forsknings- og uddannelsesinstitutionerne. Desuden råder JISC over væsentlig større økonomiske midler.

JISCs årlige konference er organiseret omkring en række workshops med aktuelle temaer. På disse workshops præsenteres relevante projekter og de personer, der arbejder med et givent område har

mulighed for at diskutere aktiviteterne. Desuden er der et stort messe-lignende udstillingsområde, hvor større projekter og mere permanente initiativer præsenterer resultater på de mange stande.

Konferencen indledtes med en tale af Sir Robin Cooke, der er formand for JISC. Han præsenterede den seneste udgave af JISCs strategi, hvor der lægges stor vægt på at synliggøre organisationens og dens bidrag til it-udviklingen inden for videregående uddannelse og forskning (se: http://www.jisc.ac.uk/uploaded_documents/ValueofJISC.pdf).

Det andet indlæg i plenum var fra Dr. Liz Beaty, der talte om teknologi og fremtidens videregående uddannelse.

På de forskellige workshops var der mange interessante præsentationer og muligheder for inspiration. Det var en række meget centrale temaer, som vi også beskæftiger os med i Danmark, men som man arbejder meget mere strategisk med i England. De to vigtigste temaer synes at være livslang læring og e-science.

Livslang læring

Inden for livslang læring arbejder man bl.a. med etablering af e-porteføljer, således at studerende har mulighed for at samle opgaver og resultater fra forskellige uddannelsesforløb og præsentere udvalgte dele for relevante interessenter. E-porteføljer giver således mulighed for at dokumentere den livslange læring.

JISC har med projektet *Petal* produceret et open source værktøj til e-porteføljer og afprøvet det på forskellige trin i uddannelsessystemet. Derudover arbejdes der meget med at anvende fælles repositories for læringsobjekter og de problemstillinger, der opstår i den forbindelse. Her er projektet *Jorum* nok det mest kendte resultat.

E-Science

Det andet meget vigtige område er som sagt e-science. Betegnelsen dækker over meget store samarbejdsprojekter inden

for forskning. I et af oplæggene blev det oplyst, at e-science projekter i de næste fem år vil skabe flere data, end videnskaben har produceret indtil nu igennem hele menneskehedens historie. Det skaber naturligvis nogle interessante udfordringer for biblioteker. En lang række projekter inden for JISC arbejder for at sikre, at de meget omfattende forskningssamarbejder kan understøttes af it, og at den enkelte forsker kan få brugervenlig adgang til relevante værktøjer fra sin pc.

Det mest slående ved konferencen er omfanget af aktiviteterne og den ekspertise, der er til rådighed inden for en meget bred vifte af områder. Derudover er det bemærkelsesværdigt, hvordan hele uddannelses- og forskningssektoren arbejder strategisk i fællesskab for at skabe bedre forskning og uddannelse. I forhold til intentionerne i regeringens strategi for at imødegå globaliseringens udfordringer, kan der hentes megen inspiration i England.

Programmet og oplæggene fra konferencen kan ses på http://www.jisc.ac.uk/index.cfm?name=conf06_programme

Jakob Heide Petersen

PURE-projektet

PURE (Publication & REsearch) er et forskningsregistreringssystem. Det modsvare i store træk et såkaldt Institutional Repository og kan på visse områder levere det samme udbytte. Men PURE imødekommer samtidig en række andre behov i en forskningsinstitution.

Kort om PURE

PURE er en server-applikation, der betjenes af brugere med forskellige roller og rettigheder ved hjælp af et browser-interface. Indsamling og validering af bibliografiske metadata og fuldtekstfiler sker decentralt, men data opbevares i ét centralt databasemiljø. Hertil kommer, at der tillige eksisterer et sæt connectors,

der muliggør langtidsoptagelse i DSpace og FEDORA.

Det er muligt at foretage strukturerede import af publikationer fra andre publikationsmiljøer, ligesom dynamisk integration med relevante kildesystemer også kan etableres.

PURE varetager desuden elektronisk publicering. Det sker via to webservices med hvert sit metodebibliotek, der er udviklet specifikt til en række kendte publiceringsbehov. Yderligere understøtter PURE også OAI – foreløbigt i DDF-MXD og DC-formaterne – samt integration til bibliotekssystemer med Z39.50. Endelig findes også et framework kaldet PUREportal, der kan anvendes til hurtig opbygning af en komplet forsknings-webportal.

PURE har desuden en fleksibel rapportgenerator, der ved hjælp af både egen-definerede rapporter og færdige templates muliggør kompleks forskningsrapportering i en række forskellige formater.

DEFF

PURE-projektet er et DEFF-støttet udviklingsprojekt. DEFF har ydet tilskud til videreudvikling af PURE i årene 2004 og 2005. Dette tilskud og den efterfølgende udvikling har været af central betydning for PURE og for udbredelsen af PURE i Danmark. Men udviklingen af PURE startede tidligere. Det var Aalborg Universitet, Roskilde Universitetscenter, Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole og Handelshøjskolen i Århus, der modtog bevilningen fra DEFF. Forud herfor var der gået to års udvikling af PURE – oprindeligt på initiativ af Aalborg Universitet og Atira A/S, der er software-firmaet bag udviklingen.

Meta-data model

En interessant del af historien om PURE-projektet er metadata-modellen, der anvendes i fællesskab på tværs af de forskningsinstitutioner, der i dag benytter systemet. Metadata-modellen er udviklet af de nævnte fire universiteter, men siden da er den løbende udvidet med bidrag fra

andre forskningsinstitutioner. Denne fælles udvikling af metadata-modellen har været koordineret af styregruppen for DEFF-projektet i samarbejde med Atira A/S. Resultatet af disse anstrengelser er, at der i dag findes en metadata-model, der må siges at være en de facto-standard i Danmark. Den anvendes og overholdes af syv ud af 12 danske universiteter og planlægges anvendt på yderligere tre universiteter.

Ulempen ved en fast metadata model er tab af lokal fleksibilitet. Men der er også væsentlige fordele: Det er en politisk og administrativ fordel, at forskning registreres og udtrykkes homogent på tværs af institutioner.

Det er en økonomisk fordel, at en stor mængde færdig funktionalitet kan tages i brug uden følgeomkostninger til ændringer. Et eksempel er snitfladerne til udstilling af indhold (web services, OAI, Z39.50, rapporter). De er specifikke for indholdstyperne, og derfor må de ændres, hvis metadata-modellen ændres. Men ændres den ikke, kan samtlige snitflader tages i brug uden følgeomkostninger. Det er med andre ord billigt og hurtigt at følge en fast metadata model frem for at implementere sin egen. Men PURE tillader begge dele.

PURE metadata-modellen udgør en fordel i sig selv. Dels konvergerer den best practises fra en række universiteter, og dels er det muligt at foretage meget rige registreringer. Særligt righoldig er registreringen af bibliografisk information i en række undertyper, men der kan også indsamles og formidles information om personer, organisationer og projekter. Herudover kan der registreres citeringer og impactfactors, ligesom en række sekundære indholdstyper er til rådighed, så som studenterafhandlinger, eksterne publikationer og forskningsrelaterede

presseklip. Navngivningen af publikationskategorierne i PUREs metadata-model er i øvrigt afstemt efter Rektorkollegiets nøgletalsprojekt/krav til ensartet optælling.

Status

I skrivende stund er brugerne af PURE Aalborg Universitet, Århus Universitet, Roskilde Universitets Center, Handelshøjskolen i Århus, Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, Københavns Universitet (implementering pågår), Københavns Amt (implementering pågår), H:S/ Hvidovre Hospital, Danmarks Jordbrugsforskning samt Syddansk Universitet (implementeringen pågår). Hertil planlægges PURE for nærværende anvendt på en række danske sektorforskningsinstitutioner. Systemet bliver pt. tillige vurderet af svenske og norske forskningsinstitutioner.

*Tove Bang, Overbibliotekar
(Formand for PURE Styregruppen)
Handelshøjskolen i Århus (ASB)*

Halmstadkonferencen 5.-6. april

Jens Thorhauge deltog med oplæg.

The Children's Interactive Library 5. maj

International konference organiseret af Århus Kommunes Biblioteker. Jens Thorhauge deltog som keynote-speaker.

Gränslöst

– var temaet for Svensk Biblioteksforenings årsmøde 10.-12. maj. Jens Thorhauge holdt åbningsforelæsningsen.

Det Catalanske bibliotekssamarbejde

– holdt sin 10. konference Jornades Catalanes 25.-26. maj i Barcelona Jens Thorhauge var inviteret til at præsentere udviklingen i det danske bibliotekssystem.

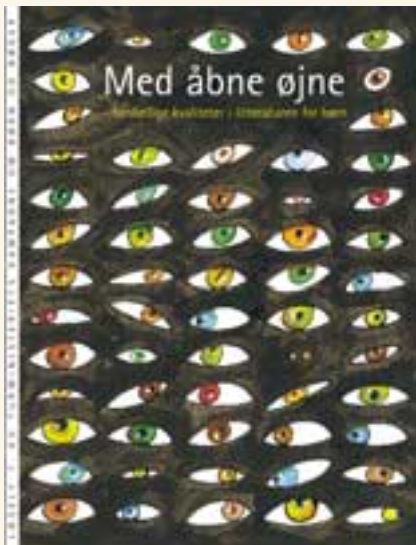
Scandinavian Public Library Quarterly 2. 2006 er udkommet og udsendt. Temaet er denne gang biblioteksudvikling set i relation til statslige udviklingsmål. Temaet belyses gennem artikler fra fire skandinaviske lande.

Strategi: Fra information til viden. På vej til vidensamfundets bibliotek giver en introduktion til Biblioteksstyrelsens strategi for den fremtidige biblioteksudvikling.

Biblioteksårbog 2005. Årbogen giver et overblik over vigtige aktiviteter og milepæle i 2005. Bogen kan bestilles på www.bs.dk. Pris kr. 200,- inkl. moms.

Med åbne øjne - forskellige kvaliteter i litteraturen for børn. Seneste publikation i *Læselyst-serien*.

Rapporter

Oversigt: Rapporter modtaget i perioden 1. februar 2006-30. april 2006

Udviklingspuljen

Vi læser!

Tilskudsmodtager: Det Nordjyske Landsbibliotek. Tilskud fra Udviklingspuljen 1.11.2004: kr. 200.000

Enter X - Udvikling af netbaseret e-læringsapplikation for børn

Tilskudsmodtager: Kommunernes Skolebiblioteksforening. Tilskud fra Udviklingspuljen 1.11.2004: kr. 1.070.000

Litteraturguide for børn på dotbot.dk

Tilskudsmodtager: Det Nordjyske Landsbibliotek. Tilskud fra Udviklingspuljen 1.11.2003: kr. 686.240

Lystlæsning af faglitteratur, som giver menneskelig og faglig indsigt samt mulighed for demokratisk indflydelse

Tilskudsmodtager: Herning Centralbibliotek. Tilskud fra Udviklingspuljen 1.11.2004: kr. 200.000

Lån og Læs

Tilskudsmodtager: Galten Bibliotek. Tilskud fra Udviklingspuljen 1.11.2004: kr. 50.000

Projektet Lån og Læs: Bøger skal læses så alle hører dem

Tilskudsmodtager: Odense Centralbibliotek.

Lone Hansen

Kontorfuldmægtig *Lissa Shin*, Biblioteksstyrelsens Kommunikationsenhed, er fratrådt 31. marts 2006.

Trine Nielson er fratrådt som konsulent i Udviklingsafdelingen (R&U) 31. marts 2006.

Cand.mag. *Kathrine Westermann* er ansat som konsulent i Børnekulturens Netværk fra 1. marts og til 31. maj 2006 med et projekt inden for international kulturudveksling.

Stud.jur. *Ulla Bang-Nielsen* er ansat fra 20. marts 2006 som studentermedhjælper i Danmarks Elektroniske Fag- og Forskningsbibliotek.

M.A. i Børne- og Ungdomskultur, *Anna Enemark Brandt*, er fra 1. april 2006 ansat som børnebibliotekskonsulent i Biblioteksstyrelsens Udviklingsafdeling (R&U).

Afsender
Biblioteksstyrelsen
Nyhavn 31 E
1051 København K

